

**คู่มือการเสนอหลักสูตรใหม่
และหลักสูตรปรับปรุง
ระดับบัณฑิตศึกษา**

งานบริการการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สารบัญ

รายละเอียดหัวข้อ	หน้า
1. ประเภทและลักษณะของหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา (ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2550)	1
2. หลักเกณฑ์และขั้นตอนการพิจารณาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา	3
3. ขั้นตอนการขอเปิดหลักสูตรใหม่/ปรับปรุงมาก	6
4. ขั้นตอนการร่างหลักสูตรใหม่และหลักสูตรปรับปรุงมาก ระดับบัณฑิตศึกษา	7
5. ขั้นตอนการเสนอหลักสูตรใหม่และหลักสูตรปรับปรุงมาก ระดับบัณฑิตศึกษา	8
6. บทสรุปผู้บริหาร (การเสนอหลักสูตรใหม่)	9
7. หัวข้อและรายละเอียดการเสนอหลักสูตรใหม่	12
8. บทสรุปผู้บริหาร (การเสนอหลักสูตรปรับปรุง)	15
9. หัวข้อและรายละเอียดการเสนอหลักสูตรปรับปรุงมาก	18
10. ขั้นตอนการจัดทำหลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย ระดับบัณฑิตศึกษา	21
11. ขั้นตอนการเสนอหลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย ระดับบัณฑิตศึกษา	22
12. หัวข้อและรายละเอียดการเสนอหลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย	23
13. การจัดทำแบบรายงานข้อมูลการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร	26
14. การจัดทำเอกสารหลักสูตรใหม่/ปรับปรุง	30
15. แบบฟอร์มการเขียนเค้าโครงกระบวนวิชา ฉบับภาษาไทย	31
16. แบบฟอร์มการเขียนเค้าโครงกระบวนวิชา ฉบับภาษาอังกฤษ	32
17. แบบฟอร์มการปรับปรุงกระบวนวิชา	33
18. เงื่อนไขและข้อชี้แจงบางประการเกี่ยวกับรายกระบวนวิชา	34
19. การเสนอเปิดกระบวนวิชาใหม่ การปรับปรุงกระบวนวิชาและการปิดสอนกระบวนวิชา	38

ประเภทและลักษณะของหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา
(ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2550)

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต

จำนวนหน่วยกิตรวม	:	ไม่น้อยกว่า 24
ระยะเวลาศึกษา	:	ไม่เกิน 2 เท่าของระยะเวลาเรียนตามแผนกำหนดการศึกษา
คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา	:	ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
เงื่อนไขภาษาต่างประเทศ	:	ไม่มี
อื่น ๆ	:	ไม่มีวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าแบบอิสระ ต้องเรียนกระบวนวิชาระดับ 700 ขึ้นไป อย่างน้อย 18 หน่วยกิต

2. หลักสูตรมหาบัณฑิต

จำนวนหน่วยกิตรวม	:	ไม่น้อยกว่า 36
ระยะเวลาศึกษา	:	ไม่เกิน 2 เท่าของระยะเวลาเรียนตามแผนกำหนดการศึกษา
คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา	:	ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
เงื่อนไขภาษาต่างประเทศ	:	มี
อื่น ๆ	:	แบ่งออกเป็นสองแผน

2.1 แผน ก ต้องทำวิทยานิพนธ์

มีสองแบบ คือ แบบ ก1	ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์
แบบ ก2	ทำวิทยานิพนธ์อย่างน้อย 12 หน่วยกิต และเรียนกระบวนวิชาระดับ 700 ขึ้นไป อย่างน้อย 18 หน่วยกิต

2.2 แผน ข

ต้องทำการค้นคว้าแบบอิสระ 3 ถึง 6 หน่วยกิต และเรียนกระบวนวิชาระดับ 700 ขึ้นไป ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต และต้องสอบประมวลความรู้

3. หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

จำนวนหน่วยกิตรวม	:	ไม่น้อยกว่า 24
ระยะเวลาศึกษา	:	ไม่เกิน 2 เท่าของระยะเวลาเรียน ตามแผนกำหนดการศึกษา
คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา	:	ปริญญาตรีหลักสูตร 6 ปี หรือปริญญาโท หรือเทียบเท่า
เงื่อนไขภาษาต่างประเทศ	:	ไม่มี
อื่น ๆ	:	ไม่มีวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าแบบอิสระ ต้องเรียนกระบวนวิชาระดับ 700 ขึ้นไป อย่างน้อย 18 หน่วยกิต

4. หลักสูตรดุขฎิบัณฑิต

จำนวนหน่วยกิตรวม	:	ไม่น้อยกว่า 48 หรือ 72
ระยะเวลาศึกษา	:	อย่างมากไม่เกิน 5 ปี หรือ 7 ปี
คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา	:	ปริญญาโทหรือปริญญาตรี
เงื่อนไขภาษาต่างประเทศ	:	มี
อื่น ๆ	:	ต้องสอบวิทยานิพนธ์ ต้องสอบวัดคุณสมบัตินี้ ต้องสอบประมวลความรู้ (เป็นไปตามที่แต่ละหลักสูตรกำหนด โดยไม่บังคับ)
แบ่งออกเป็น สองแบบ		
4.1 แบบ 1		ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์
4.2 แบบ 2		ทำวิทยานิพนธ์อย่างน้อย 36 หรือ 48 หน่วยกิต และเรียนกระบวนวิชาระดับ 700 ขึ้นไป อย่างน้อย 12 หรือ 24 หน่วยกิต

หลักเกณฑ์และขั้นตอนการพิจารณาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

1. คำนิยาม

1.1 หลักสูตรใหม่

เป็นหลักสูตรที่เปิดสอนใหม่ตามแผนพัฒนาการศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาแล้ว ส่วนในกรณีที่มีความจำเป็นจะต้องเปิดสอนหลักสูตรที่มีได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาของมหาวิทยาลัยคณะอาจเสนอขอเปิดสอนได้ โดยชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นเร่งด่วนเสนอมหาวิทยาลัยทำการขอปรับแผนพัฒนาการศึกษาต่อไป

ในการเสนอขอเปิดหลักสูตรใหม่ให้ถือปฏิบัติดังนี้

1) วิเคราะห์ความคุ้มค่าและการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของสังคม และการที่จะนำมหาวิทยาลัยไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ

2) วิเคราะห์ความพร้อมของมหาวิทยาลัย โดยคำนึงถึงทรัพยากรที่มีอยู่ โดยเฉพาะภาระงานของอาจารย์ผู้สอนในปัจจุบัน เพราะการเปิดหลักสูตรจำนวนมากเกินไปโดยมหาวิทยาลัยไม่มีอัตรากำลังเพิ่มอาจทำให้คุณภาพการศึกษาลดลง

3) วิเคราะห์ความคุ้มค่า โดยพิจารณาค่าใช้จ่ายต่อหน่วยในการผลิตบัณฑิต ในกรณีที่งบประมาณของมหาวิทยาลัยไม่เพียงพอ ต้องแสดงที่มาของรายได้ที่หามาสันนิษฐานอย่างชัดเจน เพราะมีแนวโน้มว่าในอนาคตโอกาสที่มหาวิทยาลัยจะได้รับจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมมีความเป็นไปได้น้อยมาก ดังนั้น มหาวิทยาลัยจะต้องพึ่งพาตนเองให้มากขึ้น

ทั้งนี้ ให้คณะ/สาขาวิชาร่วมกับกองแผนงานนำเสนอผลการวิเคราะห์ดังกล่าวตามแนวทางที่กำหนดไว้ในเอกสารหลักสูตรที่นำเสนอ

1.2 หลักสูตรปรับปรุงมาก

เป็นการปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตรซึ่งมีผลกระทบต่อปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้แก่

- 1) การปรับเปลี่ยนกระบวนวิชาบังคับในหมวดวิชาเฉพาะหรือในสาขาวิชาเฉพาะตามโครงสร้างหลักสูตร
- 2) การปรับเปลี่ยนการค้นคว้าแบบอิสระหรือวิทยานิพนธ์
- 3) การขอเพิ่มโครงสร้างหลักสูตรในแผนหรือแบบที่ไม่เคยเสนอไว้ในหลักสูตร
- 4) การขอปรับแก้ไขชื่อหลักสูตรและชื่อปริญญา

1.3 หลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย

เป็นการปรับปรุงรายละเอียดอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ได้ระบุไว้ในข้อ 1.2

2. ขั้นตอนการเสนอหลักสูตร

ทุกหลักสูตร ทั้งหลักสูตรภาคปกติ หลักสูตรภาคพิเศษ หลักสูตรนานาชาติ หรือหลักสูตรที่มีการบริหารจัดการ โดยองค์กรในกำกับต้องผ่านระบบการควบคุมคุณภาพหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เช่นเดียวกัน

ในการจัดทำโครงการหลักสูตรสาขาวิชา ร่วม ให้บัณฑิตวิทยาลัยประสานงานให้มีการพิจารณาคงกัน ในผู้บริหารระดับคณะก่อน การเสนอชื่ออาจารย์เข้าร่วมดำเนินการในโครงการจัดทำหลักสูตรสาขาวิชา ร่วม นั้น ขอให้ผู้บริหารระดับคณะแจ้งรายละเอียดของโครงการให้อาจารย์ในคณะ/ภาควิชาที่เกี่ยวข้องทราบ และพิจารณาก่อนกรอกรายชื่ออาจารย์ที่จะเสนอเข้าร่วมในโครงการด้วย

3. การแต่งตั้งคณะกรรมการร่างหลักสูตรและคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร

การเสนอหลักสูตรใหม่หรือหลักสูตรปรับปรุงมากในระดับบัณฑิตศึกษา จะต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการร่างหลักสูตรหรือคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกร่วมเป็นกรรมการด้วย จำนวนไม่น้อยกว่า 3 ท่าน เพื่อร่วมพิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับรายละเอียดและมาตรฐานของหลักสูตร ซึ่งจะต้องมีการระบุหน้าที่ของกรรมการอย่างชัดเจน การเสนอขอแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าวให้ คณบดีคณะที่จะเสนอหลักสูตรเป็นผู้กลั่นกรองรายชื่อและประวัติของผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก สำหรับหลักสูตร สาขาวิชา ร่วมระดับบัณฑิตศึกษาให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้กลั่นกรอง แล้วจึงนำเสนอมหาวิทยาลัย พิจารณาแต่งตั้งต่อไป โดยขอให้ระบุว่าเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคำสั่งแต่งตั้งที่เสนอ พร้อมแนบแบบตอบรับ การเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ประวัติและผลงานอย่างย่อ ไปกับคำสั่งที่เสนอมหาวิทยาลัยแต่งตั้งด้วย

1. คณะต้องจัดทำหลักสูตรให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา 1½ ปี หากพ้นกำหนดนี้คณะจะต้องเสนอ มหาวิทยาลัยเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการร่างและปรับปรุงหลักสูตรอีกครั้งหนึ่งพร้อมชี้แจงเหตุผลของความล่าช้าเพื่อประกอบการพิจารณาของมหาวิทยาลัย โดยที่ :
  - คณะสามารถเสนอขอแต่งตั้งคณะกรรมการชุดเดิมต่อเนื่องได้ โดยไม่ต้องใช้เอกสาร ประกอบแต่อย่างใด ยกเว้นในกรณีที่มีการขอเปลี่ยนแปลงกรรมการ จึงต้องใช้หลักฐาน ประกอบการเสนอขอแต่งตั้งตามแนวปฏิบัติที่กำหนดไว้
2. การแต่งตั้งคณะกรรมการร่างและปรับปรุงหลักสูตรจะต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกร่วมเป็น กรรมการจำนวนไม่น้อยกว่า 3 ท่าน โดยกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ 1 ใน 3 จะต้องเป็นผู้มีส่วนได้-เสีย (Stakeholder) โดยต้องแนบหนังสือตอบรับการเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ประวัติ และผลงานอย่างย่อ ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านด้วย

3. ในส่วนของการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็น Stakeholder สามารถเป็นบุคลากรจากหน่วยงานราชการหรือเอกชนก็ได้ โดยคู่มือหลักสูตรของท่านว่าเน้นผลิตบัณฑิตเพื่อไปทำงานหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในแวดวงไหน
4. กรณีที่คณะประสงค์จะเสนอขอแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในการร่างหรือปรับปรุงหลักสูตรฯ จากผู้ที่เกษียณอายุราชการแล้ว (หากเป็นข้าราชการ) การเสนอชื่อเพื่อแต่งตั้ง **ไม่ต้องระบุตำแหน่งทางวิชาการของกรรมการท่านนั้น ให้ใช้คำนำหน้าตามปกติ (นาย/นาง/นางสาว)** เพื่อให้สอดคล้องกับระเบียบว่าด้วยงานสารบรรณของทางราชการ
5. กรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิหรือกรรมการ มีตำแหน่ง **ศาสตราจารย์** และได้เกษียณอายุราชการแล้ว ขอให้คงไว้

คณะกรรมการวิชาการมหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ 5/2544 เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2544 ได้กำหนดแนวปฏิบัติว่าในการปรับปรุงหลักสูตรและยกร่างหลักสูตรใหม่ คณะหรือสาขาวิชาจะต้องมีการจัดประชุมร่วมระหว่างกรรมการของคณะหรือสาขาวิชา และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและระบุไว้ในภาคผนวกของเอกสารหลักสูตรด้วย ทั้งนี้ คณะหรือสาขาวิชาต้องพิจารณาปรับแก้ไขหลักสูตรตามข้อเสนอแนะของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจนได้ข้อสิ้นสุดก่อน แล้วจึงเสนอมายังมหาวิทยาลัย

เมื่อสภามหาวิทยาลัยอนุมัติหลักสูตรแล้ว ให้ตัดผลการพิจารณาดังกล่าวออกก่อนนำเสนอสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบต่อไป การเสนอหลักสูตรไปยังสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาต้องดำเนินการภายใน 30 วัน หลังจากสภามหาวิทยาลัยอนุมัติ

ขั้นตอนการเสนอขอเปิดหลักสูตรใหม่ / ปรับปรุงมาก

1. ขั้นตอนการเสนอหลักสูตรใหม่/ปรับปรุงมาก

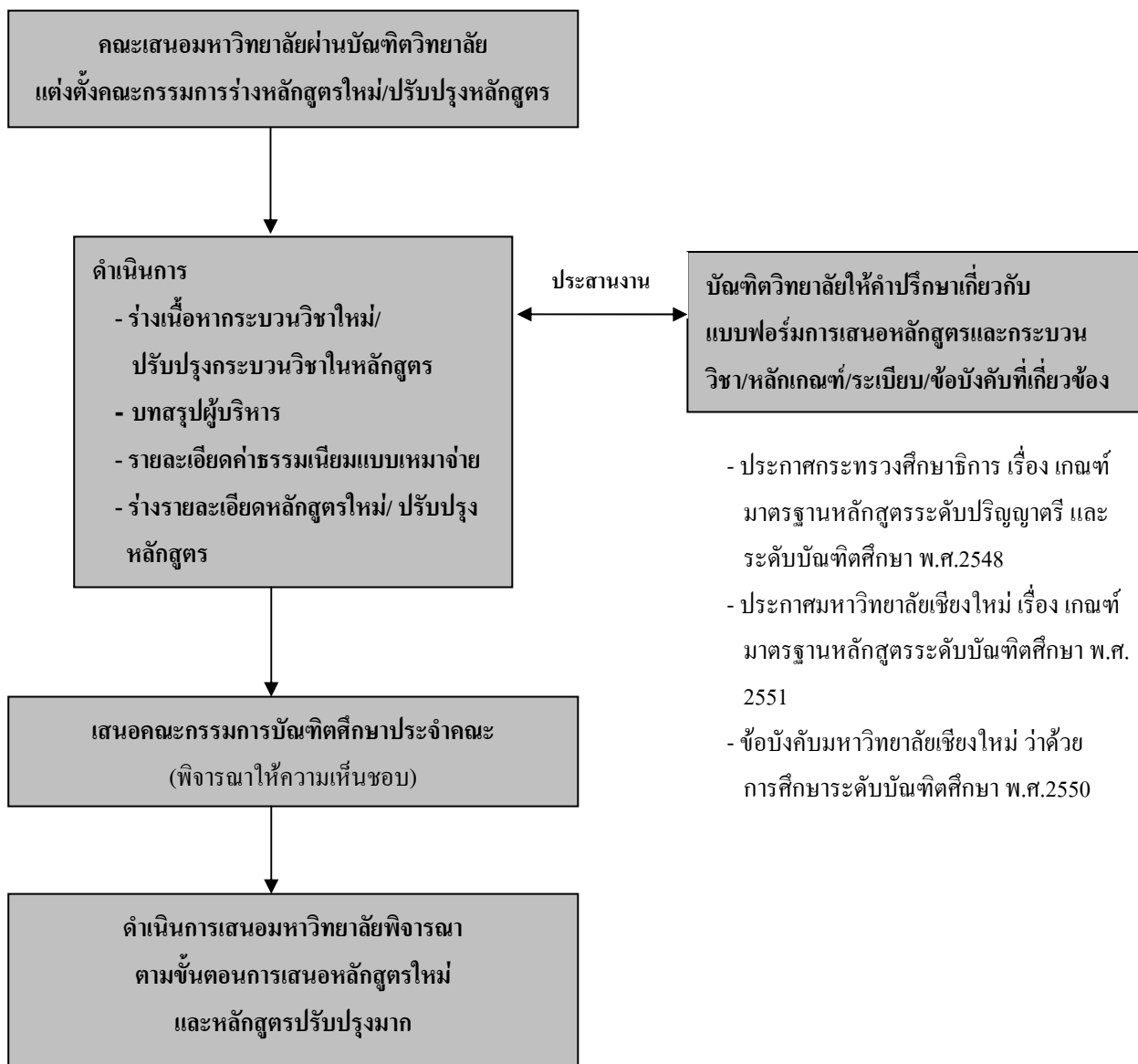
หลักสูตรสาขาวิชาเดียว

1. คณะเสนอมหาวิทยาลัยผ่านบัณฑิตวิทยาลัย แต่งตั้งคณะกรรมการร่างหลักสูตรใหม่/ปรับปรุงหลักสูตร
2. คณะกรรมการร่าง/ปรับปรุงหลักสูตร ดำเนินการร่างเนื้อหากระบวนวิชาใหม่/ปรับปรุงกระบวนวิชาในหลักสูตร บทสรุปผู้บริหารและร่างรายละเอียดหลักสูตรใหม่/ปรับปรุงหลักสูตร
3. เสนอคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะให้ความเห็นชอบ
4. เสนอคณะกรรมการวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยให้ความเห็นชอบ
5. เสนอคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยให้ความเห็นชอบ
6. เสนอที่ประชุมคณบดีรับทราบและให้ความเห็นชอบ
7. เสนอคณะกรรมการวิชาการมหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบ
8. คณะ/ภาควิชาเจ้าของหลักสูตรปรับแก้ไขเอกสารหลักสูตรตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิชาการบัณฑิตวิทยาลัย คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ที่ประชุมคณบดี ที่ประชุมคณะกรรมการวิชาการมหาวิทยาลัย
9. เสนอเอกสารหลักสูตรที่ปรับแก้ไขตามข้อ 8 เสนอสภามหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติ
10. คณะจัดทำแบบรายงานข้อมูลการพิจารณาอนุมัติ / เห็นชอบหลักสูตร (สมอ.03 - 06) พร้อมกับเอกสารหลักสูตรที่ผ่านสภามหาวิทยาลัยอนุมัติ
11. เสนอสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา รับทราบและให้ความเห็นชอบหลักสูตร

หมายเหตุ การเสนอเปิดหลักสูตรใหม่ ต้องจัดทำรายละเอียดค่าธรรมเนียมแบบหมาจ่าย ซึ่งประกอบด้วยร่างระเบียบค่าธรรมเนียมแบบหมาจ่าย เกณฑ์การจัดสรรค่าธรรมเนียม รวมทั้งรายละเอียดประมาณการรายรับ - รายจ่ายตาม Template ของบัณฑิตวิทยาลัย แนบมาพร้อมกับหลักสูตรมายังบัณฑิตวิทยาลัยด้วย กรณีเป็นหลักสูตรปรับปรุง และต้องการปรับค่าธรรมเนียมเป็นแบบหมาจ่าย ให้จัดทำร่างระเบียบค่าธรรมเนียมแบบหมาจ่าย เกณฑ์การจัดสรรค่าธรรมเนียม รวมทั้งรายละเอียดประมาณการรายรับ - รายจ่ายด้วย

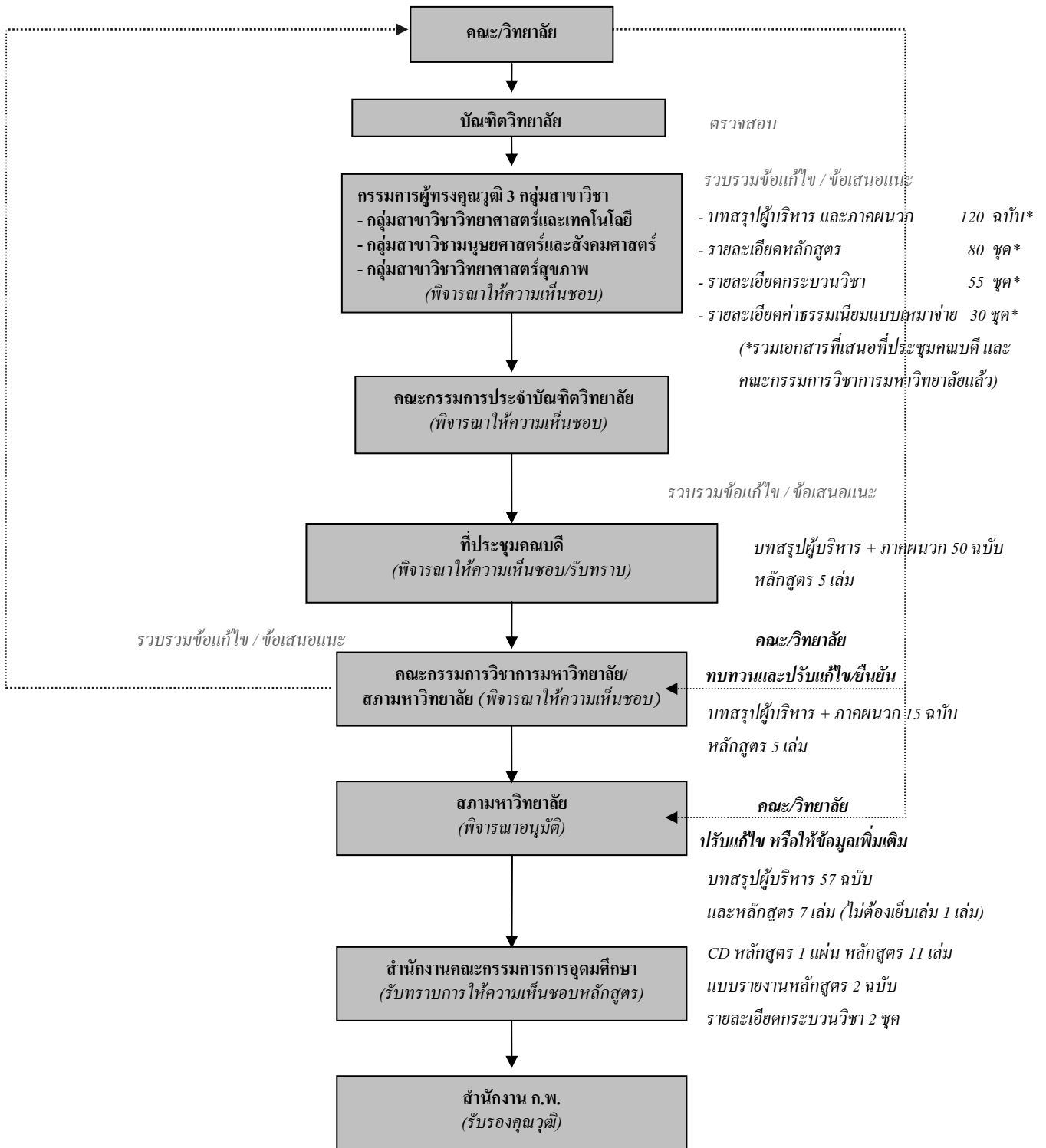

ขั้นตอนการร่างหลักสูตรใหม่และหลักสูตรปรับปรุงมาก ระดับบัณฑิตศึกษา

หมายเหตุ : คณะต้องเสนอรายละเอียดหลักสูตรใหม่/หลักสูตรปรับปรุงมาก ถึงมหาวิทยาลัย ภายในเดือนตุลาคมของแต่ละปี เพื่อให้ทันกำหนดใช้ในปีการศึกษาถัดไป

ขั้นตอนการเสนอหลักสูตรใหม่และหลักสูตรปรับปรุงมาก ระดับบัณฑิตศึกษา

ประเด็น

1. ปรับลดขั้นตอนการเสนอหลักสูตรใหม่ จากเดิม 2 ขั้นตอน เหลือเพียงขั้นตอนเดียว ใช้เวลาในการดำเนินงาน 2-3 เดือน
2. การแก้ไขเอกสารหลักสูตรตามมติ/ข้อเสนอแนะของที่ประชุมต่างๆ จะรวบรวมแจ้งคณะ/วิทยาลัยปรับแก้ไขเพียงครั้งเดียว ก่อนนำเสนอ สภามหาวิทยาลัยพิจารณา

หมายเหตุ

1. คณะ/วิทยาลัย เสนอมหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการร่างหลักสูตร/ปรับปรุงหลักสูตร
2. คณะกรรมการร่าง/ปรับปรุงหลักสูตร จัดทำเอกสารหลักสูตร และบทสรุปผู้บริหารตามหัวข้อที่มหาวิทยาลัยกำหนด และจัดทำร่างระเบียบค่าธรรมเนียมการศึกษาแบบเหมาจ่าย (download แบบฟอร์มได้ที่ www.grad.cmu.ac.th)
3. หลักสูตรต้องผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ ก่อนเสนอมายังบัณฑิตวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย
4. คณะ/วิทยาลัยต้องเสนอเอกสารหลักสูตรมาพร้อมกับแบบรายงานหลักสูตร (สมอ.03-06) เพื่อเสนอมหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบ และเสนอ สกอ. รับทราบ ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย

***หมายเหตุ กรุณาเสนอข้อมูลโดยสรุปความยาว 3 หน้ากระดาษ A 4

บทสรุปผู้บริหาร

การเสนอหลักสูตรใหม่ การเสนอหลักสูตรปรับปรุง

1. ชื่อหลักสูตร

ชื่อภาษาไทย : หลักสูตร.....สาขาวิชา .....

ชื่อภาษาอังกฤษ : .....Program .....

2. การจัดการหลักสูตร

หลักสูตรปกติ หลักสูตรภาคพิเศษ หลักสูตรนานาชาติ หลักสูตรสองภาษา

3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ภาควิชา..... คณะ.....และบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

4. เหตุผลและสาระในการเสนอขอเปิดหลักสูตร

5. ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

5.1 ปรัชญา

5.2 วัตถุประสงค์ (สะท้อนลักษณะเด่นของหลักสูตรและคุณลักษณะของบัณฑิต)

6. โครงสร้างหลักสูตร (ระดับปริญญาโท/เอก ระบุแยกตามแผนหรือแบบที่เปิดสอน)

1. จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ..... หน่วยกิต

2. จำนวนหน่วยกิตรวมในแต่ละหมวดวิชา

2.1 ภาควิชาในระดับบัณฑิตศึกษา ไม่น้อยกว่า ..... หน่วยกิต

2.1.1 ภาควิชาในสาขาวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า ..... หน่วยกิต

2.1.2 ภาควิชาในสาขาวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า ..... หน่วยกิต

2.2 วิทยานิพนธ์ ..... หน่วยกิต

7. กำหนดเปิดสอน/บังคับใช้ ภาคการศึกษาที่.....ปีการศึกษา.....

8. จำนวนรับนักศึกษา (แสดงข้อมูลการรับนักศึกษาในระยะ 5 ปี สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาโท/เอก

ระบุจำนวนแยกตามแผน/แบบของหลักสูตรด้วย)

ปีการศึกษา	25....		25....		25....		25....		25....	
	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
ภาคการศึกษาที่										
จำนวนนักศึกษาที่คาดว่าจะรับ										
ปริญญา.....แผน/แบบ.....										
แผน/แบบ.....										
แผน/แบบ.....										

หมายเหตุ แบบ/แผน.....หมายถึง.....

9. ความพร้อมของการดำเนินการ

9.1 ความพร้อมด้านอาจารย์ผู้สอน เป็นไปตามเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

- อาจารย์ผู้สอนที่เป็นอาจารย์ประจำ จำนวน.....คน
- อาจารย์พิเศษ จำนวน.....คน

9.2 ความพร้อมด้านกายภาพ (สถานที่ เครื่องมือและอุปกรณ์ห้องปฏิบัติการ เทคโนโลยีสารสนเทศ ห้องสมุด)

พร้อม

ไม่พร้อม.....ต้องการเพิ่ม.....

9.3 ความพร้อมด้านทุนสนับสนุนการศึกษา (ถ้ามี)

(ตัวอย่างเช่น ทุนการศึกษา ทุนยกเว้นค่าธรรมเนียมการศึกษา ทุนยกเว้นค่าธรรมเนียมการศึกษาพิเศษ ฯลฯ)

.....

.....

10. อัตราส่วนของอาจารย์ : นักศึกษาเต็มเวลา (FTES : Full Time Equivalent Students) เมื่อเปิดสอน/ปรับปรุงหลักสูตรแล้ว

ระดับปริญญาตรี 1 : .....

ระดับบัณฑิตศึกษา 1 : .....

หมายเหตุ เกณฑ์มาตรฐานกลาง (สำนักงบประมาณ, สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) กำหนดดังนี้

กลุ่มสาขาวิชา	ปริญญาตรี	บัณฑิตศึกษา
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	1:6	1:6
สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์	1:25	1:15
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	1:15	1:7.5

ปริญญาตรีอื่น ๆ : สถาปัตยกรรมศาสตร์ 1:6 วิศวกรรมศิลป์ 1:12

11. ค่าธรรมเนียมการศึกษาตลอดหลักสูตร/คน.....

** เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยค่าธรรมเนียมการศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (ภาคพิเศษ พ.ศ.2547) หรือกำหนดค่าธรรมเนียมเฉพาะสาขาวิชา แบบเหมาจ่าย

12. ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้-ส่วนเสีย (Stakeholders)

(ระบุผู้ให้ความเห็น และสรุปความคิดเห็นโดยประมวลจากแบบสอบถาม/การประชุมสัมมนา ฯลฯ)

13. ทิศทางการวิจัย

14. ข้อมูลเพิ่มเติม

(กรณีมีความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอื่น มีแหล่งทุนสนับสนุน หรือข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง)

15. ผลการพิจารณาและข้อเสนอแนะของที่ประชุมคณะบดี คณะกรรมการวิชาการตามมติสภามหาวิทยาลัย

(สำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นผู้ดำเนินการสรุปในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวิชาการมหาวิทยาลัย)

ภาคผนวก (ประกอบการพิจารณาของที่ประชุมคณบดีและคณะกรรมการวิชาการตามมติสภามหาวิทยาลัย)

1. รายละเอียดประมาณการรายรับ-รายจ่าย (ยกเว้นหลักสูตรปกติเก็บค่าธรรมเนียมแบบหน่วยกิต)
2. อัตราเกณฑ์จัดสรรค่าธรรมเนียม
3. ร่างระเบียบมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยค่าธรรมเนียมสำหรับนักศึกษา

หัวข้อและรายละเอียดการเสนอหลักสูตรใหม่

- ปกหน้า
  - ปกรอง
  - สารบัญ
- } ตามรูปแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด

1. ชื่อหลักสูตร

ชื่อภาษาไทย : หลักสูตร.....สาขาวิชา.....

ชื่อภาษาอังกฤษ : ..... Program in.....

2. ชื่อปริญญา

ภาษาไทย : ชื่อเต็ม .....

: ชื่อย่อ .....

ภาษาอังกฤษ : ชื่อเต็ม .....

: ชื่อย่อ .....

3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ ให้ระบุภาควิชา(ถ้ามี) คณะ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

4. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอขอเปิดหลักสูตร ให้ระบุหลักการ เหตุผล ความจำเป็น รวมทั้งความต้องการของสังคม

5. ประโยชน์และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ให้แจ้งปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอย่างชัดเจน เช่น เพื่อผลิตบัณฑิตประเภทและคุณลักษณะใดและ/หรือเป็นวัตถุประสงค์พิเศษอันใดของสถาบันอุดมศึกษานั้น เป็นต้น

6. สถานมหาวิทยาลัยอนุมัติการเปิดหลักสูตร ในคราวประชุมครั้งที่...../..... เมื่อวันที่.....

7. กำหนดการเปิดสอน ให้แจ้งปีการศึกษาที่จะเปิดดำเนินการเรียนการสอนหลักสูตร ในกรณีที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาให้ความเห็นชอบหลักสูตรแล้ว แต่ยังไม่สามารถดำเนินการเปิดสอนในปีที่กำหนดได้ให้แจ้งเหตุผลและความจำเป็นให้ทบวงมหาวิทยาลัยทราบ

8. คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครเข้าศึกษา ให้ระบุคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา เช่น คุณวุฒิ แต้มระดับคะแนนเฉลี่ย ประสบการณ์และคุณสมบัติอื่น ๆ ตามความเหมาะสม หรือเงื่อนไขอื่นตามที่สาขาวิชาเห็นชอบ

9. วิธีการคัดเลือกผู้เข้าศึกษา ให้ระบุวิธีการและขั้นตอนการคัดเลือกผู้เข้าศึกษา (พร้อมทั้งแนบข้อบังคับหรือระเบียบการคัดเลือกผู้เข้าศึกษาของคณะหรือมหาวิทยาลัยมาด้วย)

10. ระบบการศึกษา ให้แจ้งระบบการศึกษา การคิดหน่วยกิตรายวิชาบรรยาย (ภาคทฤษฎี) รายวิชาฝึกหรือทดลอง (ภาคปฏิบัติ) และการฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม (การฝึกงานอาชีพ) และ/หรืออื่น ๆ ตามเงื่อนไขของสาขาวิชา

11. **ระยะเวลาการศึกษา** ให้แจ้งระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตรและระยะเวลาให้ศึกษาได้อย่างน้อย และอย่างมากเท่าใดในหลักสูตรนั้นด้วย
12. **การลงทะเบียนเรียน** ให้ระบุจำนวนหน่วยกิตอย่างน้อย และอย่างมากที่ให้ลงทะเบียนเรียนได้ในแต่ละภาคการศึกษา
13. **การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา** ให้ระบุวิธีการวัดผลและเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรอย่างละเอียด
14. **การประกันคุณภาพหลักสูตร/การพัฒนาหลักสูตร** ให้ระบุวิธีการประกันคุณภาพหลักสูตร/พัฒนาคุณภาพหลักสูตรตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด
15. **อาจารย์ผู้สอน** ให้แยกเป็นอาจารย์ผู้สอนที่เป็นอาจารย์ประจำ (โดยรวมอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร, อาจารย์ประจำหลักสูตร ให้ครบถ้วน และอาจารย์ผู้ร่วมสอนในหลักสูตรด้วย) และอาจารย์พิเศษ โดยระบุชื่อ นามสกุล พร้อมด้วยคุณวุฒิและสาขาวิชา ตำแหน่งทางวิชาการ ผลงานทางวิชาการและการค้นคว้าวิจัยหรือการแต่งตำรา (ถ้ามี) ให้ระบุไว้ในภาคผนวก รวมทั้งภาระการสอนทั้งที่มีอยู่แล้ว และที่จะมีในแต่ละปีจนครบโครงการ โดยอาจารย์ประจำหลักสูตรจะต้องมีคุณวุฒิที่สัมพันธ์กับสาขาวิชาที่จะเปิดสอนด้วย
16. **จำนวนนักศึกษา** ให้แสดงจำนวนนักศึกษาที่จะรับ จำนวนบัณฑิตที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา และการคาดคะเนความต้องการกำลังคนของประเทศในสาขาวิชาที่ขอเปิดในแต่ละปีการศึกษา โดยเริ่มตั้งแต่ปีการศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรนั้น
17. **สถานที่และอุปกรณ์การสอน** ให้แจ้งสถานที่และอุปกรณ์การสอนทั้งที่มีอยู่แล้ว และที่ต้องการเพิ่มในอนาคต
18. **ห้องสมุด** ให้แจ้งจำนวนหนังสือ ตำราเรียน วารสารและสิ่งพิมพ์สัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนทั้งที่มีอยู่แล้ว และที่ต้องการเพิ่มเติมในอนาคต ทรัพยากรสารสนเทศที่สามารถสืบค้นได้ และสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น CD-ROM และฐานข้อมูลอื่น ๆ
19. **งบประมาณ** ให้แจ้งงบประมาณ (ถ้ามี) โดยแยกรายละเอียดตามหัวข้อการเสนอตั้งงบประมาณ รวมทั้งประมาณการค่าใช้จ่ายต่อหัวในการผลิตบัณฑิตตามหลักสูตรนั้น
20. **ความหมายของรหัสและเลขประจำกระบวนวิชา** ให้ระบุความหมายของรหัสและเลขประจำกระบวนวิชาของหลักสูตรสาขาวิชาที่เปิดสอน

21. หลักสูตร ให้ระบุรายละเอียดดังนี้

- 1) ภาษาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน
  - 2) โครงสร้างหลักสูตร
  - 3) แผนกำหนดการศึกษา
- } ให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัยและข้อบังคับ มช.
} ว่าด้วยการศึกษา โดยจัดทำเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษแยกคนละฉบับ
- 4) คำอธิบายลักษณะกระบวนวิชา ให้ระบุคำอธิบายลักษณะกระบวนวิชาภาษาไทย โดยให้มีรายละเอียดครอบคลุมเนื้อหาสาระสำคัญของรายกระบวนวิชานั้น ๆ ทุกกระบวนวิชาที่ระบุไว้ในหลักสูตร รวมทั้งกระบวนวิชานอกคณะด้วย โดยแยกเป็นกระบวนวิชาเดิม, กระบวนวิชาปรับปรุง, กระบวนวิชาใหม่ ทั้งนี้ ให้จัดเรียงแยกตามคณะและจัดลำดับกระบวนวิชาจากรหัสน้อยไปหามาก

22. ภาคผนวก

- 1) สำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการร่างหลักสูตร
- 2) ผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตร ระบุผลงานทางวิชาการที่ทำในระยะเวลา 5 ปีล่าสุด
- 3) เอกสารแสดงข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

- ใบรองปกหลัง
- ปกหลัง

***หมายเหตุ กรุณาเสนอข้อมูลโดยสรุปความยาว 3 หน้ากระดาษ A 4

บทสรุปผู้บริหาร

การเสนอหลักสูตรใหม่ การเสนอหลักสูตรปรับปรุง

1. ชื่อหลักสูตร

ชื่อภาษาไทย : หลักสูตร.....สาขาวิชา.....

ชื่อภาษาอังกฤษ : .....Program.....

2. การจัดการหลักสูตร

หลักสูตรปกติ หลักสูตรภาคพิเศษ หลักสูตรนานาชาติ หลักสูตรสองภาษา

3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ .....

ภาควิชา..... คณะ.....และบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

4. เหตุผลและสาระในการปรับปรุงหลักสูตร

4.1 เหตุผลในการปรับปรุงหลักสูตร

4.2 สาระในการปรับปรุงหลักสูตร

5. ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

5.1 ปรัชญา

5.2 วัตถุประสงค์ (สะท้อนลักษณะเด่นของหลักสูตรและคุณลักษณะของบัณฑิต)

6. โครงสร้างหลักสูตร (ระดับปริญญาโท/เอก ระบุแยกตามแผนหรือแบบที่เปิดสอน)

1. จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ..... หน่วยกิต

2. จำนวนหน่วยกิตรวมในแต่ละหมวดวิชา

2.1 ภาควิชาในระดับบัณฑิตศึกษา ไม่น้อยกว่า ..... หน่วยกิต

2.1.1 ภาควิชาในสาขาวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า ..... หน่วยกิต

2.1.2 ภาควิชาในสาขาวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า ..... หน่วยกิต

2.2 วิทยานิพนธ์ ..... หน่วยกิต

7. กำหนดเปิดสอน/บังคับใช้ ภาคการศึกษาที่.....ปีการศึกษา.....

8. จำนวนรับนักศึกษา (แสดงข้อมูลการรับนักศึกษาในระยะ 5 ปี สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาโท/เอก

ระบุจำนวนแยกตามแผน/แบบของหลักสูตรด้วย)

ปีการศึกษา	25...		25...		25...		25...		25...	
	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
ภาคการศึกษาที่										
จำนวนนักศึกษาที่คาดว่าจะรับ										
ปริญญา.....แผน/แบบ.....										
แผน/แบบ.....										
แผน/แบบ.....										

หมายเหตุ แบบ/แผน.....หมายถึง.....

9. ความพร้อมของการดำเนินการ

9.1 ความพร้อมด้านอาจารย์ผู้สอน เป็นไปตามเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

- อาจารย์ผู้สอนที่เป็นอาจารย์ประจำ จำนวน.....คน
- อาจารย์พิเศษ จำนวน.....คน

9.2 ความพร้อมด้านกายภาพ (สถานที่ เครื่องมือและอุปกรณ์ห้องปฏิบัติการ เทคโนโลยีสารสนเทศ ห้องสมุด)

พร้อม

ไม่พร้อม.....ต้องการเพิ่ม.....

9.3 ความพร้อมด้านทุนสนับสนุนการศึกษา (ถ้ามี)

(ตัวอย่างเช่น ทุนการศึกษา ทุนยกเว้นค่าธรรมเนียมการศึกษา ทุนยกเว้นค่าธรรมเนียมการศึกษาพิเศษ ฯลฯ)

10. อัตราส่วนของอาจารย์ : นักศึกษาเต็มเวลา (FTES : Full Time Equivalent Students) เมื่อปรับปรุงหลักสูตรแล้ว

ระดับปริญญาตรี 1 : .....

ระดับบัณฑิตศึกษา 1 : .....

หมายเหตุ เกณฑ์มาตรฐานกลาง (สำนักงานประมาณ, สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) กำหนดดังนี้

กลุ่มสาขาวิชา	ปริญญาตรี	บัณฑิตศึกษา
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	1:6	1:6
สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์	1:25	1:15
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	1:15	1:7.5

ปริญญาตรีอื่น ๆ : สถาปัตยกรรมศาสตร์ 1:6 วิศวกรรมศิลป์ 1:12

11. ค่าธรรมเนียมการศึกษาตลอดหลักสูตร/คน.....

** เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยค่าธรรมเนียมการศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (ภาคพิเศษ พ.ศ.2547) หรือกำหนดค่าธรรมเนียมเฉพาะสาขาวิชา แบบเหมาจ่าย

12. ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้-ส่วนเสีย (Stakeholders)

(ระบุผู้ให้ความเห็น และสรุปความคิดเห็นโดยประมวลจากแบบสอบถาม/การประชุมสัมมนา ฯลฯ)

13. ทิศทางการวิจัย

14. ข้อมูลเพิ่มเติม

(กรณีมีความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอื่น มีแหล่งทุนสนับสนุน หรือข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง)

15. ผลการพิจารณาและข้อเสนอแนะของที่ประชุมคณบดี คณะกรรมการวิชาการตามมติสภามหาวิทยาลัย (สำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นผู้ดำเนินการสรุปในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวิชาการมหาวิทยาลัย)

ภาคผนวก (ประกอบการพิจารณาของที่ประชุมคณบดีและคณะกรรมการวิชาการตามมติสภามหาวิทยาลัย)

1. รายละเอียดเกี่ยวกับค่าธรรมเนียม

- 1.1 รายละเอียดประมาณการรายรับ-รายจ่าย (ยกเว้นหลักสูตรปกติเก็บค่าธรรมเนียมแบบหน่วยกิต)
- 1.2 อัตราเกณฑ์จัดสรรค่าธรรมเนียม
- 1.3 ร่างระเบียบมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยค่าธรรมเนียมสำหรับนักศึกษา

2. จุดอ่อนของหลักสูตรเดิม/จุดแข็งของหลักสูตรที่ปรับปรุง

จุดอ่อนของหลักสูตรเดิม	จุดแข็งของหลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่
1.	1.
2.	2.
3.	3.
ฯลฯ	ฯลฯ

3. ประสิทธิภาพของหลักสูตร

(เฉพาะกรณีปรับปรุงหลักสูตร ให้แสดงข้อมูลการผลิตบัณฑิต 5 ปีซ้อนหลังว่าเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่อย่างไร โดยนับย้อนหลังจากปีการศึกษาล่าสุดที่มีนักศึกษาจบ)

ปีการศึกษาที่ รับเข้าศึกษา	จำนวนรับนักศึกษา		ปีการศึกษาที่ สำเร็จ การศึกษา	จำนวนนักศึกษาที่สำเร็จ การศึกษาภายในกำหนดเวลา ของหลักสูตร	
	ตามแผน (คน)	รับจริง (คน)		จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
ตัวอย่างเช่น 2541	10	10	ตัวอย่างเช่น 2544	8	80
2542			2545		
2543			2546		
2544			2547		
2545			2548		

หมายเหตุ : ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรหากน้อยกว่า 80% ให้ชี้แจงเหตุผลประกอบด้วย

หัวข้อและรายละเอียดการเสนอหลักสูตรปรับปรุงมาก

- ปกหน้า
- ปกครอง
- สารบัญ

} ตามรูปแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด

1. ชื่อหลักสูตร

ชื่อภาษาไทย : หลักสูตร.....สาขาวิชา.....

ชื่อภาษาอังกฤษ : ..... Program in.....

2. ชื่อปริญญา

ภาษาไทย : ชื่อเต็ม .....

: ชื่อย่อ .....

ภาษาอังกฤษ : ชื่อเต็ม .....

: ชื่อย่อ .....

3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ ให้ระบุคณะ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย

4. ปรัชญาและ/หรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ให้แจ้งปรัชญาและ/หรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอย่างชัดเจน เช่น เพื่อผลิตบัณฑิตประเภทและคุณลักษณะใดและ/หรือเป็นวัตถุประสงค์พิเศษอันใดของสถาบันอุดมศึกษานั้น เป็นต้น

5. เหตุผลและสาระในการปรับปรุงหลักสูตร

6. ปีการศึกษาที่เริ่มใช้หลักสูตรเดิม

ทบวงมหาวิทยาลัยรับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตรเดิม เมื่อวันที่.....

7. สถานมหาวิทยาลัยอนุมัติการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรครั้งนี้แล้ว ในคราวประชุมครั้งที่...../..... เมื่อวันที่.....

8. ปีการศึกษาที่กำหนดใช้หลักสูตรปรับปรุงใหม่ ปีการศึกษา.....

9. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา ให้ระบุคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา เช่น คุณวุฒิ แต่มระดับคะแนนเฉลี่ย ประสบการณ์และคุณสมบัติอื่น ๆ ตามความเหมาะสม หรือเงื่อนไขอื่นตามที่สาขาวิชาเห็นชอบ

10. การคัดเลือกผู้เข้าศึกษา ให้ระบุวิธีการและขั้นตอนการคัดเลือกผู้เข้าศึกษา

11. ระบบการศึกษา ให้แจ้งระบบการศึกษา การคิดหน่วยกิตรายวิชาบรรยาย (ภาคทฤษฎี) รายวิชาฝึกหรือทดลอง (ภาคปฏิบัติ) และการฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม (การฝึกงานอาชีพ) และ/หรืออื่น ๆ ตามเงื่อนไขของสาขาวิชา

12. ระยะเวลาการศึกษา ให้แจ้งระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตรและระยะเวลาให้ศึกษาได้น้อยและอย่างมากเท่าใดในหลักสูตรนั้นด้วย

13. การลงทะเบียนเรียน ให้ระบุจำนวนหน่วยกิตอย่างน้อย และอย่างมากที่ให้ลงทะเบียนเรียนได้ในแต่ละภาคการศึกษา
14. การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา ให้ระบุวิธีการวัดผลและเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรอย่างละเอียด
15. การประกันคุณภาพหลักสูตร/การพัฒนาหลักสูตร ให้ระบุวิธีการประกันคุณภาพหลักสูตร/การพัฒนาหลักสูตรตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด
16. อาจารย์ผู้สอน ให้แยกเป็นอาจารย์ผู้สอนที่เป็นอาจารย์ประจำ (โดยรวมอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร, อาจารย์ประจำหลักสูตร ให้ครบถ้วน และอาจารย์ผู้ร่วมสอนในหลักสูตรด้วย) และอาจารย์พิเศษ โดยระบุชื่อ นามสกุล พร้อมด้วยคุณวุฒิและสาขาวิชา ตำแหน่งทางวิชาการ ผลงานทางวิชาการและการค้นคว้าวิจัยหรือการแต่งตำรา (ถ้ามี) ให้ระบุไว้ในภาคผนวก รวมทั้งภาระการสอนทั้งที่มีอยู่แล้ว และที่จะมีในแต่ละปีจนครบโครงการ โดยอาจารย์ประจำหลักสูตรจะต้องมีคุณวุฒิที่สัมพันธ์กับสาขาวิชาที่จะเปิดสอนด้วย
17. จำนวนนักศึกษา ให้แสดงจำนวนนักศึกษาที่จะรับ จำนวนบัณฑิตที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา ในระยะเวลา 5 ปี
18. สถานที่และอุปกรณ์การสอน ให้แจ้งสถานที่และอุปกรณ์การสอนทั้งที่มีอยู่แล้ว และที่ต้องการเพิ่มในอนาคต
19. ห้องสมุด ให้แจ้งจำนวนหนังสือ ตำราเรียน วารสารและสิ่งพิมพ์สัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนทั้งที่มีอยู่แล้ว และที่ต้องการเพิ่มเติมในอนาคต ทรัพยากรสารสนเทศที่สามารถสืบค้นได้ และสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น CD ROM และฐานข้อมูลอื่น ๆ
20. งบประมาณ ให้แจ้งงบประมาณ (ถ้ามี) โดยแยกรายละเอียดตามหัวข้อการเสนอตั้งงบประมาณ รวมทั้งประมาณการค่าใช้จ่ายต่อหัวในการผลิตบัณฑิตตามหลักสูตรนั้น
21. ตารางเปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างหลักสูตรเดิมกับหลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่
  - 21.1 ตารางเปรียบเทียบจำนวนหน่วยกิตของโครงสร้างใหม่ โครงสร้างเดิม เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของทบวงมหาวิทยาลัย และเกณฑ์ตามข้อบังคับฯ ว่าด้วยการศึกษาของมหาวิทยาลัย
  - 21.2 ตารางเปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างหลักสูตรเดิมกับหลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่ และเหตุผลในการปรับปรุง โดยมีรายละเอียดดังนี้ .-
    1. ให้ขีดเส้นใต้ในส่วนที่เป็นข้อแตกต่างระหว่างหลักสูตรเดิมกับหลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่ พร้อมทั้งระบุเหตุผลในการปรับปรุง

2. กระบวนวิชาในโครงสร้างหลักสูตรให้ระบุอักษรย่อสาขาวิชาและรหัสกระบวนวิชา เช่น 011700 ม.ปร. 700, 154774 ส.ภม. 772 เป็นต้น
3. หากหมวดวิชา หรือกลุ่มวิชาไหนในหลักสูตรใหม่ไม่เปลี่ยนแปลงไปจากของเดิม ให้ระบุคำว่า “เหมือนเดิม” ไว้ในช่องหลักสูตรใหม่ให้ตรงกับหมวดหรือกลุ่มวิชานั้น ๆ

21.3 ตารางเปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างแผนกำหนดการศึกษาเดิมกับแผนกำหนดการศึกษาใหม่

22. หลักสูตร ให้ระบุรายละเอียดดังนี้.-

- 22.1 ภาษาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน
  - 22.2 โครงสร้างหลักสูตร
  - 22.3 แผนกำหนดการศึกษา
- ฉบับปรับปรุงใหม่โดยให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย และข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยการศึกษา โดยให้จัดทำเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษแยกคนละฉบับ
- 22.4 คำอธิบายลักษณะกระบวนวิชา ให้ระบุคำอธิบายลักษณะกระบวนวิชาภาษาไทย โดยให้มีรายละเอียดครอบคลุมเนื้อหาสาระสำคัญของรายกระบวนวิชานั้น ๆ ทุกกระบวนวิชาที่ระบุไว้ในหลักสูตร รวมทั้งกระบวนวิชานอกคณะด้วย โดยแยกเป็นกระบวนวิชาเดิม, กระบวนวิชาปรับปรุง, กระบวนวิชาใหม่ ทั้งนี้ ให้จัดเรียงแยกตามคณะและจัดลำดับกระบวนวิชาจากรหัสน้อยไปหามาก

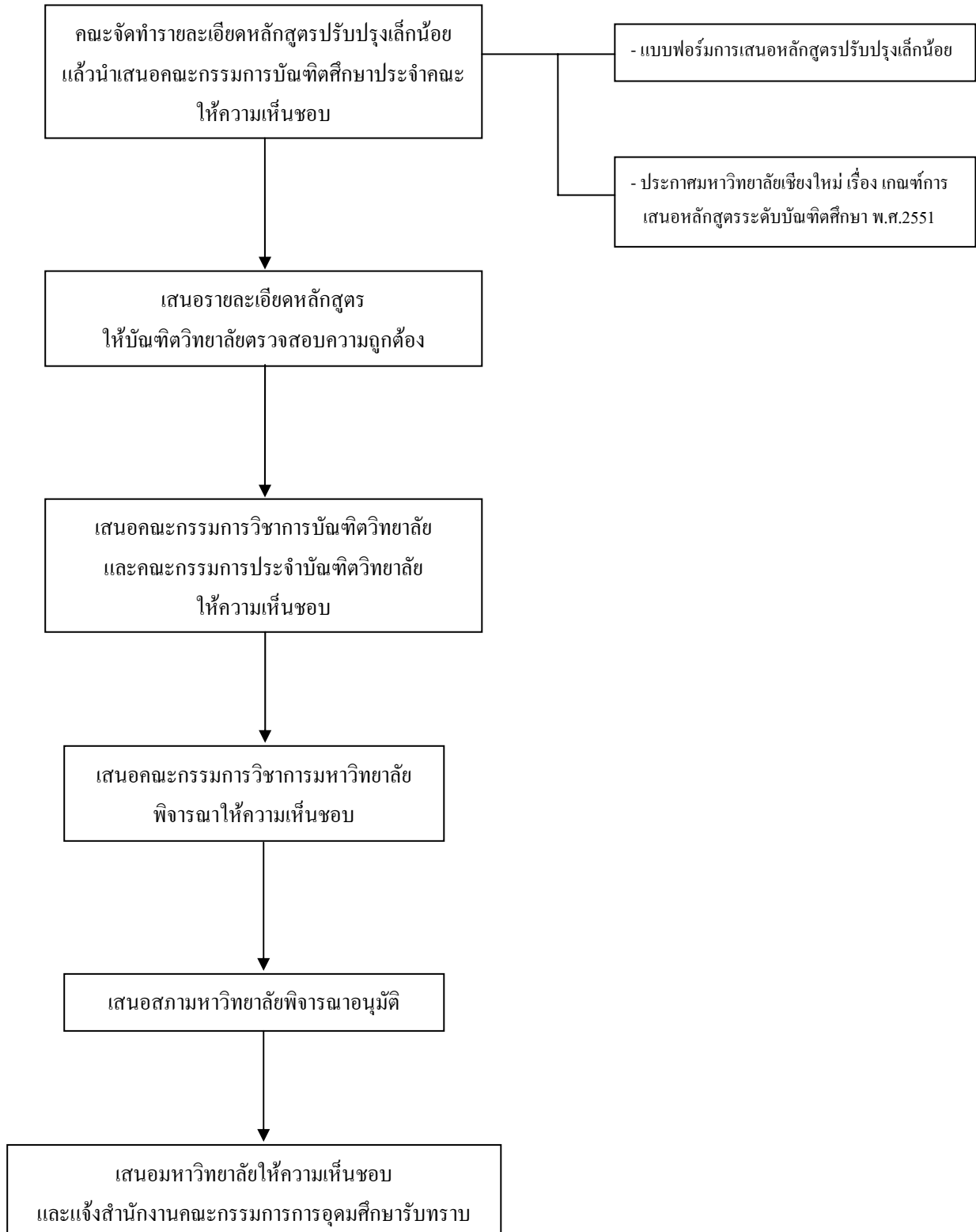
23. ภาคผนวก

- 23.1 สำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร
- 23.2 ผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตร ระบุผลงานทางวิชาการที่ทำในระยะเวลา 5 ปีล่าสุด
- 23.3 เอกสารแสดงข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

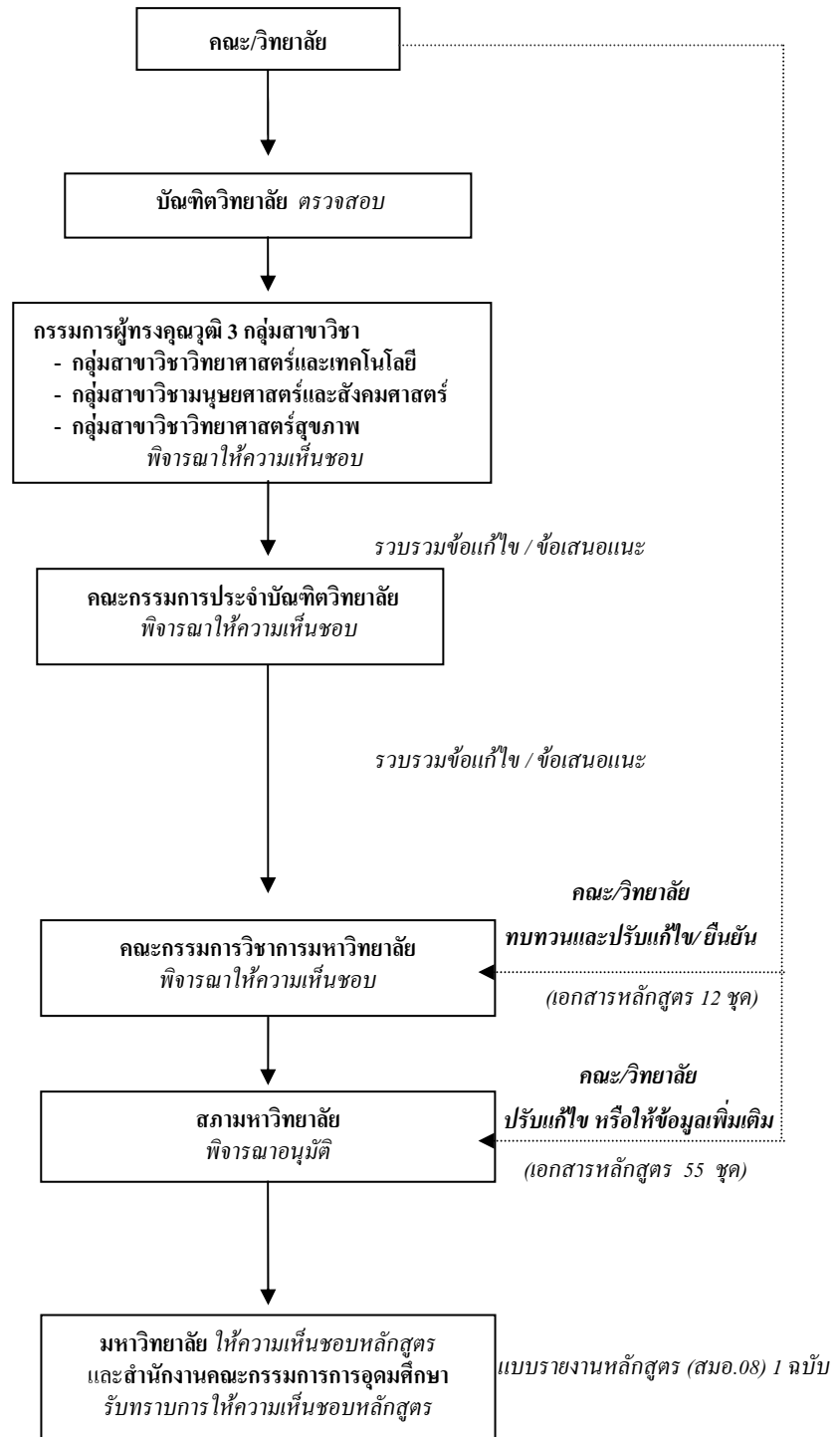
หมายเหตุ ข้อ 23.4 ให้ตัดออกก่อนนำเสนอสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

- ใบรองปกหลัง
- ปกหลัง

ขั้นตอนการจัดทำหลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อยระดับบัณฑิตศึกษา

ขั้นตอนการเสนอหลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย
ระดับบัณฑิตศึกษา

หมายเหตุ ในกรณีที่คณะดำเนินการเสนอขอปรับปรุงหลักสูตรเล็กน้อยไปแล้ว 2 ครั้ง ในการปรับปรุงครั้งที่ 3 ต้องดำเนินการจัดทำเป็นหลักสูตรปรับปรุงมาก โดยให้รวบรวมรายละเอียดของการปรับปรุงหลักสูตรเล็กน้อยในแต่ละครั้งมาเป็นสาระของการจัดทำหลักสูตรปรับปรุงมากด้วย เพื่อให้ข้อมูลตรงกันกับเอกสารหลักสูตรเดิมที่มหาวิทยาลัย และเสนอให้ สกอ. รับทราบ

หัวข้อและรายละเอียดการเสนอหลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย

การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร..... สาขาวิชา.....

พ.ศ. ....

คณะ..... มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

1. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา รับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตรเดิม เมื่อวันที่.....
เดือน..... พ.ศ. ....
2. สภามหาวิทยาลัย ได้อนุมัติการปรับปรุงแก้ไขครั้งนี้แล้ว ในคราวประชุมครั้งที่...../.....
เมื่อวันที่.....
3. หลักสูตรปรับปรุงแก้ไขนี้ เริ่มใช้ตั้งแต่ ปีการศึกษา..... เป็นต้นไป
4. **เหตุผลในการปรับปรุงแก้ไข**
.....
.....
.....
.....
5. **สาระในการปรับปรุงแก้ไข** (ระบุส่วนที่ต้องการปรับปรุงแก้ไขให้มีรายละเอียดครบถ้วนและชัดเจน เช่น รหัสกระบวนวิชา ชื่อกระบวนวิชาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จำนวนหน่วยกิต และคำอธิบายลักษณะกระบวนวิชา เป็นต้น)
  - 5.1 .....
.....
  - 5.2 .....
.....
  - 5.3 .....
.....
  - 5.4 แสดงตารางเปรียบเทียบรายละเอียดของเดิม และรายละเอียดที่มีการปรับปรุงแก้ไข

6. **โครงสร้างหลักสูตรภายหลังการปรับปรุงแก้ไข** เมื่อเปรียบเทียบกับโครงสร้างหลักสูตรเดิม และเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548 ของกระทรวงศึกษาธิการปรากฏดังนี้

หมวดวิชา	จำนวนหน่วยกิตในแต่ละหมวดวิชา			
	เกณฑ์ ศธ.	เกณฑ์ มช.	โครงสร้างเดิม	โครงสร้างใหม่
ระบุรายละเอียดตาม โครงสร้างหลักสูตร ที่คณะมีการปรับปรุง ตัวอย่าง ระดับปริญญาโท แผน ก แบบ ก 2				
1. กระบวนวิชาบังคับ	} ≥ 12	} 36	24	12
2. กระบวนวิชาเลือก			12	12
3. วิทยานิพนธ์			12	12
รวม	ไม่น้อยกว่า 36	ไม่น้อยกว่า 36	48	36

(กรณีหลักสูตรระดับอื่น ๆ ให้ปรับจำนวนหน่วยกิตตามเกณฑ์ ศธ. และเกณฑ์ มช. ให้สอดคล้องกันด้วย)

(การเปรียบเทียบโครงสร้างเดิม และ โครงสร้างใหม่ ให้ใช้ตัวเลขตามหลักสูตรสาขาวิชาที่ทำการปรับปรุง)

หมายเหตุ

- 1) แบบฟอร์ม 1 ฉบับ ให้ใช้กับการปรับปรุงแก้ไข 1 หลักสูตรเท่านั้น
- 2) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจะพิจารณารับทราบเป็นรายหลักสูตร ละนั้น การปรับปรุงแก้ไขในเรื่องหนึ่ง หากมีผลกระทบต่อหลักสูตรใดบ้าง มหาวิทยาลัย/สถาบันจะต้องแจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา รับทราบเป็นรายหลักสูตรเช่นกัน
- 3) ในกรณีที่การปรับปรุงแก้ไขมีจำนวนมากรายการ หรือการปรับปรุงแก้ไขนั้นมีผลกระทบต่อสารสนเทศข้อมูลในเอกสารหลายแห่ง ควรจัดทำเป็นหลักสูตรปรับปรุงใหม่ทั้งฉบับ

รับรองความถูกต้องของข้อมูล

(ลงชื่อ)

(.....)

ตำแหน่ง คณบดีคณะ.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

เว้นแทนเอาไว้เพื่อเสนอมหาวิทยาลัย
ลงนาม

(ลงชื่อ)

(.....)

ตำแหน่ง .....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

การจัดทำแบบรายงานข้อมูลการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดทำแบบรายงานข้อมูลการอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร (สมอ.) ระดับอุดมศึกษาทุกหลักสูตรให้สอดคล้องกับข้อมูลในเอกสารหลักสูตร/การจัดการศึกษาในหลักสูตรที่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรในแต่ละระดับการศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลการรับรองมาตรฐานการศึกษาในหลักสูตร การเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะ และการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา

ก. ข้อมูลทั่วไป

1. **ชื่อสถาบัน** ให้ระบุชื่อสถาบันการศึกษา คณะวิชา และภาควิชาที่เปิดสอนหลักสูตรอย่างชัดเจน
2. **ชื่อหลักสูตร** ให้ระบุชื่อหลักสูตรและสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษในแต่ละระดับให้สอดคล้องกัน
3. **ชื่อปริญญา** ให้ระบุชื่อปริญญาเต็มและอักษรย่อของปริญญาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษให้สอดคล้องกันและเป็นไปตามชื่อหลักสูตร รวมทั้งหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาของกระทรวงศึกษาธิการ นอกจากนี้การระบุชื่อสาขาวิชาที่เปิดสอนให้ระบุไว้ในหัวข้อต่างหากจากชื่อปริญญา
4. **รูปแบบของหลักสูตร**
  - 4.1 **รูปแบบ** ให้ระบุรูปแบบของหลักสูตรที่เปิดสอนว่าเป็นหลักสูตรระดับใดตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา
  - 4.2 **ภาษาที่ใช้** ให้ระบุภาษาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนว่าเป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศ
  - 4.3 **การรับเข้าศึกษา** ให้ระบุการรับนักศึกษาเข้าศึกษาในหลักสูตรว่ารับเฉพาะนักศึกษาไทย หรือต่างประเทศ หรือรับทั้งสองกลุ่มเข้าศึกษา
  - 4.4 **ความร่วมมือกับสถาบันอื่น** ให้ระบุว่าเป็นหลักสูตรเฉพาะของสถาบันที่จัดการเรียนการสอนโดยตรง หรือเป็นหลักสูตรความร่วมมือกับสถาบันอื่น ๆ โดยต้องระบุชื่อสถาบันที่ทำความร่วมมือด้วย
  - 4.5 **การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา** ให้ระบุว่าให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว หรือให้ปริญญามากกว่า 1 สาขาวิชา (กรณีทวีปริญญา) หรืออื่น ๆ ซึ่งสถาบันได้ให้ปริญญาเพิ่มเติม
5. **สถานภาพของหลักสูตร** ให้ระบุว่าเป็นหลักสูตรใหม่ หรือหลักสูตรปรับปรุงพร้อมรายละเอียดการเปิดสอนในภาคการศึกษา และในปีการศึกษาใด

6. การพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร ให้ระบุหลักสูตรที่จะเปิดสอนได้ผ่านการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตรจากคณะกรรมการวิชาการ หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่น และสภาสถาบันในการประชุมเมื่อครั้งที่ วันที่ เดือน และพ.ศ. ใดที่ชัดเจน พร้อมแนบรายงานการประชุมสภาสถาบัน

ข. ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

1. **ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร** ให้ระบุปรัชญาและวัตถุประสงค์ของแต่ละหลักสูตร โดยต้องสอดคล้องกับปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบัน และมาตรฐานวิชาการ/วิชาชีพ หรือการผลิตภัณฑ์ให้มีคุณลักษณะและความรู้ความสามารถอย่างไร

2. ระบบการจัดการศึกษา

2.1 ระบบ ให้ระบุการจัดการศึกษาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรว่าเป็นระบบทวิภาค ระบบไตรภาค ระบบจตุรภาค ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

2.2 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค ให้ระบุการจัดการศึกษาที่ใช้ระบบอื่น ๆ ที่มีใช้ การใช้ระบบการศึกษาแบบทวิภาคในการจัดการเรียนการสอนโดยเทียบเคียงกับระบบทวิภาคให้ชัดเจน

2.3 การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้ระบุว่ามีจัดการเรียนการสอนในภาคฤดูร้อนหรือไม่

3. การดำเนินการหลักสูตร

3.1 วัน – เวลาดำเนินการ ให้ระบุช่วงเวลาการจัดการเรียนการสอนที่ให้นักศึกษาเรียน

3.2 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา ให้ระบุคุณสมบัติผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรที่สอดคล้องกับระดับการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา อาทิ สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำหรับผู้สมัครเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรระดับปริญญาตรี

ในกรณีที่มีเกณฑ์คุณสมบัติเพิ่มเติมต้องระบุให้ครบ และชัดเจน

3.3 จำนวนผู้เข้าศึกษาในหลักสูตร ให้ระบุจำนวนผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรว่ามีจำนวนกี่คนในแต่ละปีการศึกษา

3.4 การเปิดโอกาสให้ผู้เข้าศึกษา ให้ระบุแบบการจัดการเรียนการสอนที่ให้นักศึกษาเลือกเรียน ถือเป็นแบบศึกษาเต็มเวลา ศึกษาเฉพาะบางเวลา หรือทั้งแบบศึกษาเต็มเวลา และแบบศึกษาบางเวลา

4. จำนวนหน่วยกิตรวมและระยะเวลาศึกษา ให้ระบุจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรและระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาในแต่ละแบบที่สัมพันธ์กับการเลือกเรียนของนักศึกษา ซึ่งกำหนดเป็นหลักสูตรแบบศึกษาเต็มเวลา และแบบศึกษาบางเวลา ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาในแต่ละระดับ
5. โครงสร้างหลักสูตร ให้ระบุจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาในแต่ละระดับ อาทิ
- ระดับอนุปริญญา หรือระดับปริญญาตรีต้องระบุโครงสร้างให้มีทั้ง 3 หมวดวิชา คือ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี
  - ระดับปริญญาโท ต้องระบุว่าเป็นแผน ก แบบ ก1 หรือแบบ ก2 หรือแผน ข
  - ระดับปริญญาเอก ต้องระบุว่าเป็นแบบ 1 (แบบ 1.1 หรือแบบ 1.2) หรือแบบ 2 (แบบ 2.1 หรือแบบ 2.2)
6. จำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์
- 6.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร ให้ระบุจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตร (เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอนุปริญญาและระดับปริญญาตรีกำหนดเฉพาะอาจารย์ประจำหลักสูตร) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร (เฉพาะหลักสูตรบัณฑิตศึกษา) โดยระบุรหัสเลขประจำตัวประชาชน รายชื่อ ซึ่งประกอบด้วยตำแหน่งทางวิชาการ คุณวุฒิ สาขาวิชาและสถาบันที่สำเร็จการศึกษาอย่างชัดเจน โดยต้องสอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาในแต่ละระดับ (จำนวน 5 ท่าน)
- 6.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร (จำนวน 3 ท่าน)
7. เกณฑ์การวัดผล ให้ระบุเกณฑ์การวัดผล เกณฑ์ขั้นต่ำของแต่ละรายวิชา และเกณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในหลักสูตร
8. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ให้ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาในหลักสูตรที่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับ อุดมศึกษาในแต่ละระดับ

9. การประกันคุณภาพ ให้ระบบและวิธีการประกันคุณภาพหลักสูตรใน 4 ประเด็นเป็นอย่างน้อย โดยมีรายละเอียดประกอบในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้
- ประเด็นการบริหารหลักสูตร
  - ประเด็นทรัพยากรการจัดการเรียนการสอน
  - ประเด็นการสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษา
  - ประเด็นความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และ/หรือความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต
  - ประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
10. การพัฒนาหลักสูตร ให้ระบบการพัฒนาหลักสูตร โดยแสดงการปรับปรุงดัชนีบ่งชี้ด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาและการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะ ๆ อย่างน้อยในทุก 5 ปีการศึกษา
11. ให้ระบุเหตุผลและความจำเป็นในกรณีไม่สามารถปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเสนอให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นผู้พิจารณาเป็นกรณี ๆ ในแต่ละหลักสูตร
12. ต้องลงนามรับรองความถูกต้องของข้อมูลตามข้อ 1 – 10 โดยนายกสภาสถาบันอุดมศึกษาหรืออธิการบดี ลงนามรับรองความถูกต้องของข้อมูลพร้อมประทับตราสถาบันทุกหน้าของเอกสารแบบรายงานข้อมูลการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร

การจัดทำเอกสารหลักสูตรใหม่/ปรับปรุง

1. เอกสารหลักสูตร *	80	เล่ม
2. บทสรุปผู้บริหาร *	120	ชุด
3. รายละเอียดกระบวนการวิชาปรับปรุงและกระบวนการวิชาใหม่	55	ชุด
4. เอกสารหลักสูตรแก้ไขตามมติที่ประชุมต่าง ๆ เพื่อนำเสนอเข้าที่ประชุมสภามหาวิทยาลัย		
☀ เอกสารหลักสูตร	7	เล่ม
เอกสารหลักสูตร (ไม่ต้องเขียนเล่ม)	1	ชุด
☀ บทสรุปผู้บริหาร	57	ชุด
5. เอกสารหลักสูตรเมื่อผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย แล้วนำเสนอสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ และรับรองคุณวุฒิและเก็บไว้เป็นหลักฐานที่บัณฑิตวิทยาลัย		
☀ บทสรุปผู้บริหาร	2	ชุด
☀ หลักสูตรฉบับเสนอสภาฯ (ตัดข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิออก)	11	เล่ม
☀ หลักสูตรฉบับเสนอสภาฯ	1	เล่ม
☀ รายละเอียดเกี่ยวกับกระบวนการวิชา	2	ชุด
☀ แบบรายงานข้อมูลการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร (แบบรายงาน สมอ.)	2	ชุด
☀ ไฟล์ข้อมูลหลักสูตร, แบบรายงาน สมอ., รายละเอียดกระบวนการวิชา	1	แผ่น
ในกรณีที่หลักสูตรจัดเก็บค่าธรรมเนียมเป็นแบบเหมาจ่าย ให้จัดทำเอกสาร		
☀ ประมวลการรายรับ - รายจ่าย	30	ชุด
☀ อัตราและเกณฑ์จัดสรรค่าธรรมเนียม	30	ชุด
☀ ร่างระเบียบมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยค่าธรรมเนียม สำหรับนักศึกษา	30	ชุด
เพื่อพิจารณาพร้อมหลักสูตรด้วย		

แบบฟอร์มการเขียนเค้าโครงกระบวนวิชา ฉบับภาษาไทย

สาขาวิชา.....

คณะ.....

ก.รท. 703 (368703)

การจัดการองค์การธุรกิจเกษตร

3(3/3-0/0)

เงื่อนไขที่ต้องผ่านก่อน : ก.รท. 701 (368701)

คำอธิบายลักษณะกระบวนวิชา

.....

.....

.....

วัตถุประสงค์กระบวนวิชา : นักศึกษาสามารถ

1. อธิบาย.....
2. วิเคราะห์.....
3. แก้ปัญหา.....
4. ประยุกต์.....
5. ปฏิบัติ.....

(สามารถเพิ่มหรือลดหัวข้อได้ตามความเหมาะสม)

เนื้อหากระบวนวิชา

จำนวนชั่วโมงบรรยาย และ/หรือปฏิบัติการ
และ/หรือฝึกปฏิบัติ

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

3

.....

.....

.....

.....

รวม

.....

* (ในกรณีที่มีการสอนเกินกว่า 9 ชั่วโมงขึ้นไปให้มีการเขียนหัวข้อย่อยด้วย)

กระบวนวิชานี้ได้ผ่านความเห็นชอบจากที่ประชุมคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ.....

ในคราวประชุมครั้งที่ ...../..... เมื่อวันที่ ..... กำหนดเปิดสอนตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ .....
ปีการศึกษา 25..... เป็นต้นไป

(ลงนาม).....

( )

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ.....

วันที่.....

ลงนาม **ทุกกระบวนวิชา / ทุกหน้า** (ภาษาไทย)

ที่ได้ผ่านความเห็นชอบ

จากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะฯ

แบบฟอร์มการเขียนเค้าโครงกระบวนวิชา ฉบับภาษาอังกฤษ

Department.....

Faculty.....

AET 841 (352841)

Promotion and Development of Sufficiency Economy Knowledge

3(3/3-0/0)

Abbreviation :

PRO DEV OF SUF ECON KNOW

(กรณีเกิน 25 ตัวอักษรรวมช่องว่างต้องมี Abbreviation และสามารถสื่อความหมายได้)

Prerequisite :

AET 840 (352840)

Course Description :

.....
 .....
 .....

Course Objectives : Students are able to

1. explain.....
2. analyze.....
3. solve.....
4. apply.....
5. practice.....

(สามารถเพิ่มหรือลดหัวข้อได้ตามความเหมาะสม)

Course Contents

**No. of (Lect. and/or Lab. and/or Practice
and/or Practicum) Hours**

1.	3
2.	.....
3.	.....
4.	.....
5.	.....
Total	<u>.....</u>

* (ในกรณีที่มีการสอนเกินกว่า 9 ชั่วโมงขึ้นไปให้มีการเขียนหัวข้อย่อด้วย)

ข้อสังเกต ในส่วนของวิชาการค้นคว้าแบบอิสระและวิทยานิพนธ์ กำหนดให้เขียนเงื่อนไขที่ต้องผ่านก่อนของหลักสูตรในระดับบัณฑิตศึกษาทุกสาขาวิชา คือ ได้รับอนุมัติหัวข้อโครงร่างแล้ว (Approved proposal) และไม่ต้องมีวัตถุประสงค์และเนื้อหากระบวนวิชา

แบบฟอร์มการปรับปรุงกระบวนวิชา

ตารางเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงกระบวนวิชา

ลำดับที่	กระบวนวิชาเดิม	ส่วนที่เปลี่ยนแปลง	เปลี่ยนแปลงเป็น	เหตุผล
1	ม.บส. 708 (023708) การวิเคราะห์ และการควบคุมบรรณานุกรม	1. รหัสกระบวนวิชา 2. เงื่อนไขที่ต้องผ่านก่อน 3. คำอธิบายลักษณะกระบวนวิชา 4. เนื้อหากระบวนวิชา 5. ชื่อกระบวนวิชา (เลือกกระบวนวิชาที่เปลี่ยนแปลง)	ม.บส. 708 (023708) การจัดระเบียบ สารสนเทศ	ระบุเหตุผลในการเปลี่ยนแปลง (โดยระบุเป็นเหตุผลเชิงวิชาการ)
2				
3				

เงื่อนไขและข้อชี้แจงบางประการเกี่ยวกับรายกระบวนการวิชา

บัณฑิตวิทยาลัย ได้กำหนดเลขประจำกระบวนการวิชา และลักษณะวิชาของบางกระบวนการวิชาที่เป็นเกณฑ์กลางไว้ดังนี้

1. กลุ่มเลขประจำกระบวนการวิชา

769 – 789, 869 – 889	กระบวนการวิชาหัวข้อเลือกสรร (Selected Topics in ...)
791, 792, 891, 892	กระบวนการวิชาสัมมนา (Seminar)
794, 795, 796	กระบวนการวิชาปัญหาพิเศษ (Special problems)
798*	การค้นคว้าแบบอิสระ (Independent Study)
797, 798, 799*	วิทยานิพนธ์ (Thesis) ระดับปริญญาโท
897, 898, 899	วิทยานิพนธ์ (Thesis) ระดับปริญญาเอก

2. ลักษณะกระบวนการวิชา

Selected topics (หัวข้อเลือกสรร) มีลักษณะเป็นกระบวนการวิชาที่อาจารย์ผู้สอนหรืออาจารย์พิเศษได้เลือกหัวข้อเฉพาะที่น่าสนใจ และทันสมัยในแขนงวิชานั้น ๆ ซึ่งไม่ปรากฏอยู่ในกระบวนการวิชาอื่น ๆ ที่เปิดสอนอยู่แล้วมาสอน และบรรยายให้นักศึกษาฟัง ซึ่งชื่อเรื่องที่จะสอนต้องระบุให้ทราบใน มข. 30 หรือประกาศให้ทราบล่วงหน้าก่อนเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา กระบวนการวิชาในกลุ่มนี้นักศึกษาคนหนึ่ง ๆ สามารถลงทะเบียนซ้ำได้เมื่อหัวข้อบรรยายเปลี่ยนไป กำหนดใช้รหัสและจำนวนหน่วยกิต ดังนี้

ระดับ 700	ระดับ 800
....769 จำนวน 1 หน่วยกิต	....869 จำนวน 1 หน่วยกิต
....779 จำนวน 2 หน่วยกิต	....879 จำนวน 2 หน่วยกิต
....789 จำนวน 3 หน่วยกิต	....889 จำนวน 3 หน่วยกิต

Seminar กระบวนการวิชาสัมมนา แยกเป็น 2 ประเภทตามลักษณะการเรียน ได้แก่

ก. กระบวนการวิชาสัมมนาที่มี course contents แน่นอน โดยอาจารย์ผู้รับผิดชอบกระบวนการวิชาเป็นผู้กำหนดขอบเขตและความลึกซึ้งของเนื้อหาวิชา และให้นักศึกษาค้นคว้าเนื้อหาวิชาที่กำหนดมาอภิปรายร่วมกัน มีการประเมินผลเนื้อหาในส่วนรวมโดยประเมินผลด้วยอักษรลำดับขั้น A, B+, B, +,.....

- * ถ้าหลักสูตรมีแผน ข ขอให้ใช้ 798 สำหรับวิชา I.S. ในกรณีที่หลักสูตรไม่มี แผน ข อาจใช้เลข 798 สำหรับวิทยานิพนธ์ ปริญญาโทได้

ข. ภาควิชาที่สอนวิชาที่มี course contents ไม่แน่นอนและไม่มีการประเมินผลในส่วนหนึ่งของเนื้อหา รวมทั้งภาควิชา และประเมินผลด้วยอักษรลำดับชั้น S หรือ U โดยให้ใช้เลขภาควิชา 791, 792 ฯลฯ หรือ 891, 892 ฯลฯ

หมายเหตุ สาขาวิชาที่มีภาควิชาที่สอนวิชาที่มีคะแนนน้อยให้ระบุเลขประจำภาควิชาไว้ทั้งหมด

Special problems (ปัญหาพิเศษ) มีลักษณะของเนื้อหาภาควิชาที่นักศึกษาทำการค้นคว้าด้วยตนเองในเรื่องที่ตนเองสนใจเป็นพิเศษ หรือตามหัวข้อที่อาจารย์มอบให้ แต่ต้องไม่เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ หรืองานวิจัยในการค้นคว้าแบบอิสระของหลักสูตร แผน ข ทั้งนี้ นักศึกษาต้องเขียนรายงานส่งสาขาวิชา โดยการประเมินผล อาจกำหนดให้ใช้อักษรลำดับชั้น S หรือ U เท่านั้น กรณีไม่สามารถประเมินผลได้ภายในภาคการศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน การประเมินผลอาจกำหนดให้ใช้อักษร P ได้ การกำหนดหน่วยกิตของภาควิชาควรเป็นการฝึกงานหรือฝึกภาคสนาม เช่น 3(0/0-3/P) กำหนดให้รหัสและจำนวนหน่วยกิต ดังนี้

ระดับ 700

....794 จำนวน 1 หน่วยกิต

....795 จำนวน 2 หน่วยกิต

....796 จำนวน 3 หน่วยกิต

ระดับ 800

....894 จำนวน 1 หน่วยกิต

....895 จำนวน 2 หน่วยกิต

....896 จำนวน 3 หน่วยกิต

Independent Study เป็นการค้นคว้าแบบอิสระสำหรับเขียนรายงาน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรปริญญาโท แผน ข ให้ใช้เลขประจำภาควิชาเป็น 798 สำหรับสาขาวิชาที่ไม่มีหลักสูตรปริญญาโท แผน ข อาจมีภาควิชาในลักษณะนี้ และใช้ชื่อนี้ได้ แต่ขอให้ใช้เลขประจำภาควิชาเป็นเลขอื่น

Thesis วิทยานิพนธ์

หลักสูตรปริญญาโท ให้ใช้เลขประจำภาควิชา 797, 798, 799

หลักสูตรปริญญาเอก ให้ใช้เลขประจำภาควิชา 897, 898, 899

3. ภาควิชาในสาขาวิชาเฉพาะ (Field of Concentration)

ภาควิชาในสาขาวิชาเฉพาะของแต่ละหลักสูตร ต้องระบุความหมายไว้ให้ชัดเจนว่าครอบคลุมภาควิชาใดบ้าง ในหมายเหตุท้ายโครงสร้างของแต่ละหลักสูตร เนื่องจากภาควิชาเหล่านี้จะต้องนำมาคำนวณค่าลำดับชั้นสะสมเฉลี่ยเพื่อพิจารณาการผ่านเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา

กระบวนวิชาที่จะถือว่าเป็นกระบวนวิชาในสาขาวิชาเฉพาะ อาจจะมีเฉพาะกระบวนวิชาในระดับปริญญาโท หรือรวมทั้งกระบวนวิชาในระดับปริญญาตรีชั้นสูงด้วยก็ได้ ขึ้นอยู่กับการพิจารณาของเจ้าของหลักสูตร แต่ต้องระบุไว้ให้แน่นอนในตอนเสนอขอเปิดหลักสูตรนั้น ๆ เพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นในภายหลัง

4. การประเมินผลด้วยอักษรลำดับชั้น S หรือ U

กระบวนวิชาใดจะประเมินผลโดยให้อักษรลำดับชั้น S หรือ U จะต้องกำหนดเมื่อเสนอขอเปิดกระบวนวิชาหรือเสนอเปิดหลักสูตร

กระบวนวิชาที่จะประเมินผลโดยให้อักษรลำดับชั้น S หรือ U ได้แก่กระบวนวิชาที่มีลักษณะดังนี้

1. วิทยานิพนธ์
2. การค้นคว้าแบบอิสระ
3. Special Problems
4. การสัมมนาประเภทที่ไม่กำหนดหัวข้อ และเนื้อหาแน่นอน และไม่มีผลการประเมินผลรวม
5. กระบวนวิชาอื่น ๆ ซึ่งเป็นกระบวนวิชาประเภทเงื่อนไขที่คณะพิจารณากำหนดโดยบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้ให้แนวทางในการพิจารณา

5. การประเมินผลด้วยอักษรลำดับชั้น P

หลักเกณฑ์สำหรับรายกระบวนวิชาที่วัดและประเมินผลด้วยอักษรลำดับชั้น P มีดังนี้

1. ควรเป็นวิชาที่มีการเรียนการสอนต่อเนื่อง ไม่มีการกำหนดวัน/เวลาสอบที่ชัดเจนกิจกรรมการเรียนการสอน นักศึกษาจะเป็นผู้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ และใช้การวัดและประเมินผลจากผลงานของนักศึกษาแต่ละคน

2. ลักษณะหน่วยกิตควรเป็นฝึกปฏิบัติ (Practicum)

การเสนอขอวัดและประเมินผลด้วยอักษรลำดับชั้น P ควรจะต้องมีการพิจารณาโดยรอบคอบ และควรจะต้องผ่านการพิจารณากลับกรองจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรบัณฑิตศึกษาประจำสาขานั้น ๆ ด้วย

6. ชื่อย่อกระบวนวิชาภาษาอังกฤษให้ปฏิบัติดังนี้

1. ตัวอักษรและช่องว่างระหว่างตัวอักษรจะต้องไม่เกิน 25 ช่อง
2. ใช้อักษรตัวพิมพ์ใหญ่
3. ตัวย่อไม่ต้องใช้จุดตามหลัง
4. ชื่อกระบวนวิชาใดนับรวมเว้นวรรคแล้วไม่เกิน 25 ช่อง ให้ใช้ชื่อเต็มนั้น โดยไม่ต้องย่อ

5. หากชื่อกระบวนวิชาใดมีเกิน 25 ช่อง ให้ย่อชื่อกระบวนวิชาให้เหลือไม่เกิน 25 ช่อง
6. ตัวเลขท้ายชื่อกระบวนวิชาให้ใช้เลขโรมัน
7. คำย่อที่ใช้ควรเป็นคำสากลของคำนั้น และควรให้สอดคล้องกันทั้งหลักสูตร

7. หน่วยกิตกระบวนวิชา (Course Credit) หมายถึง ปริมาณการศึกษาแต่ละกระบวนวิชา โดยมหาวิทยาลัยใช้ระบบหน่วยกิต โดยจัดเนื้อหาวิชาที่สอนออกเป็นกระบวนวิชาและกำหนดปริมาณความมกน้อยของเนื้อหาวิชาในแต่ละกระบวนวิชาเป็นหน่วยกิต การกำหนดหน่วยกิตให้เทียบกับเกณฑ์กลางของระบบทวิภาค ดังนี้

- ก. กระบวนวิชาใดใช้เวลาบรรยาย หรืออภิปรายปัญหา ไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต
- ข. กระบวนวิชาใดใช้เวลาในการปฏิบัติทดลองหรือปฏิบัติงานเพื่อเสริมทักษะ ไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต
- ค. กระบวนวิชาใดใช้เวลาฝึกงานหรือฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต
- ง. วิทยานิพนธ์และการค้นคว้าแบบอิสระที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีปริมาณเป็น 1 หน่วยกิต

8. เงื่อนไขที่ต้องผ่านก่อน (Prerequisite) หมายถึง กระบวนวิชาที่นักศึกษาต้องสอบผ่านก่อน หรือเงื่อนไขอื่น ๆ ที่นักศึกษาจะต้องผ่านการลงทะเบียนเรียนกระบวนวิชาต่อไป แต่ละกระบวนวิชาควรระบุ Prerequisite ไม่เกิน 2 กระบวนวิชา เพื่อสะดวกต่อการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการบันทึก

ในกรณีที่ให้อยู่ในดุลยพินิจของอาจารย์ผู้สอนให้ใช้ข้อความว่า “ตามความเห็นชอบของอาจารย์ผู้สอน” “Consent of the instructor”

9. วัตถุประสงค์ของกระบวนวิชา (Course Objective) หมายถึง วัตถุประสงค์ซึ่งเป็นการคาดหวังว่าเมื่อนักศึกษาเรียนกระบวนวิชาสิ้นสุดลงแล้ว นักศึกษาจะมีความรู้ความสามารถที่แสดงออกได้อย่างไรบ้าง อาจแบ่งออกเป็นข้อ ๆ

การเขียนวัตถุประสงค์ของกระบวนวิชาควรเขียนเป็นลักษณะเชิงพฤติกรรมที่สามารถวัดได้ เช่น เพื่อให้ให้นักศึกษาสามารถอธิบายได้ หรือวิเคราะห์ หรือนำไปใช้ได้

10. คำอธิบายลักษณะกระบวนวิชา (Course Description) หมายถึง คำอธิบายเนื้อหาข้อ ๆ กะทัดรัดเฉพาะสาระที่สำคัญของกระบวนวิชานั้น ๆ ว่าเกี่ยวข้องกับเรื่องอะไรบ้าง หรือมีหัวข้อหลักใดบ้าง มีความยาวประมาณ 3 – 5 บรรทัด ไม่ต้องระบุวิธีการที่ใช้ในการเรียนการสอน เช่น เป็นวิชาบรรยาย ปฏิบัติการ หรืออื่น ๆ

11. เนื้อหากระบวนวิชา (Course Content) หมายถึง รายละเอียดเนื้อหา กระบวนวิชา ประกอบด้วย หัวข้อเนื้อหาและจำนวนชั่วโมงที่ใช้สอนในแต่ละหัวข้อ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาว่ามีเนื้อหา ซ้ำซ้อนกับกระบวนวิชาอื่นหรือไม่

เนื้อหากระบวนวิชาควรเป็นรายละเอียดหัวข้อย่อ หรือเนื้อหาที่สัมพันธ์กับคำอธิบายลักษณะ กระบวนวิชา

การเสนอเปิดกระบวนวิชาใหม่ การปรับปรุงกระบวนวิชา และการปิดสอนกระบวนวิชา

การเสนอเปิดกระบวนวิชาใหม่ การปรับปรุงกระบวนวิชา และการปิดสอนกระบวนวิชา มีขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นตอนการดำเนินการ

1. คณะจัดทำเค้าโครงกระบวนวิชาตามแบบฟอร์มของบัณฑิตวิทยาลัยฉบับภาษาไทย และภาษาอังกฤษ
  2. เสนอที่ประชุมคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะให้ความเห็นชอบ
  3. เสนอคณะกรรมการวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยให้ความเห็นชอบ
  4. เสนอคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ให้ความเห็นชอบ
  5. บัณฑิตวิทยาลัยแจ้งผลการพิจารณาให้คณะทราบ หรือพิจารณาปรับปรุงแก้ไขตามมติ ความเห็น และข้อเสนอแนะ ส่งบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นหลักฐานอ้างอิง จำนวน 5 ชุด
- } เอกสารจำนวน 55 ชุด

2. เกณฑ์และวิธีการเสนอ

2.1 กระบวนวิชาเปิดใหม่

1) รหัสกระบวนวิชาต้องไม่ซ้ำกับกระบวนวิชาที่เปิดสอนอยู่แล้ว หรือต้องไม่ซ้ำกับรหัสกระบวนวิชาที่ปิดสอนไปแล้ว โดยระยะเวลายังไม่ครบ 2 เท่าของหลักสูตร

2) ชื่อกระบวนวิชาฉบับภาษาอังกฤษให้จัดทำชื่อย่อ เพื่อประโยชน์ในการลงทะเบียนเรียน โดยมีวิธีการย่อชื่อ ดังนี้.-

- 2.1) ตัวอักษรและช่องว่างระหว่างตัวอักษรของชื่อกระบวนวิชาที่ย่อแล้วรวมกันจะต้องไม่เกิน 25 ช่องตัวอักษร
- 2.2) ชื่อย่อให้พิมพ์ด้วยอักษรตัวพิมพ์ใหญ่
- 2.3) ชื่อย่อไม่ต้องใส่จุดตามหลัง
- 2.4) ชื่อกระบวนวิชาใดไม่เกิน 25 ช่องตัวอักษร ให้ใช้ชื่อนั้น โดยไม่ต้องย่อ
- 2.5) ตัวเลขท้ายชื่อกระบวนวิชาให้ใช้เลขโรมัน (ถ้าเป็นชื่อกระบวนวิชาภาษาไทย ให้ตามด้วยตัวเลขไทย หรือเลขอารบิก แล้วแต่กรณี)
- 2.6) คำย่อที่ใช้ควรเป็นคำสากลของคำนั้น และควรย่อให้เป็นรูปแบบเดียวกัน

2.2 กระบวนวิชาปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ให้เสนอในกรณีมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ดังนี้-

1. การเปลี่ยนแปลงรหัสกระบวนวิชา ต้องไม่ซ้ำกับกระบวนวิชาที่เปิดสอนอยู่แล้วและเป็นกระบวนวิชาที่มีหน่วยกิตเท่ากัน เมื่อเปลี่ยนรหัสกระบวนวิชาแล้วให้ใส่รหัสกระบวนวิชาเดิม (Formerly) กำกับไว้ด้วย โดยให้คงรหัสกระบวนวิชาเดิมไว้เป็นเวลา 2 เท่าของหลักสูตร หรือไม่มีนักศึกษาเดิมตกค้างอยู่ และปรับแก้ไขเป็นรหัสกระบวนวิชาใหม่ ในโครงสร้างหลักสูตร และแก้ไขในกระบวนวิชาที่เป็น Prerequisite ทุกกระบวนวิชา

2. การเปลี่ยนชื่อกระบวนวิชา ทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษและชื่อย่อภาษาอังกฤษ

3. การปรับปรุงคำอธิบายลักษณะกระบวนวิชา (Course Description) หากเป็นการปรับเปลี่ยนคำบางคำ เพื่อให้รัดกุม หรือเหมาะสมยิ่งขึ้น ไม่ต้องเสนอขอปรับเปลี่ยน

4. การปรับปรุงรายละเอียดเค้าโครงกระบวนวิชา (Course Outline)

5. การเปลี่ยนแปลงหน่วยกิตกระบวนวิชาต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อ หากเป็นกระบวนวิชาบังคับในหลักสูตร ลักษณะนี้ควรให้เป็นการปิดสอนกระบวนวิชา แล้วขอเปิดเป็นกระบวนวิชาใหม่โดยคงเปิดสอนกระบวนวิชาเดิมให้นักศึกษาตกค้างจนกว่าจะหมด

6. การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขที่ต้องผ่านก่อนของกระบวนวิชา (Prerequisite) ให้คำนึงถึงเนื้อหาของกระบวนวิชาที่เปิดสอนว่าเป็นเงื่อนไขที่จำเป็นจริง ๆ และให้คำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมา หากเป็นกระบวนวิชาที่บังคับในหลักสูตร

โดยคณะจัดทำตารางเปรียบเทียบรายละเอียดกระบวนวิชาเดิมและปรับปรุงใหม่ โดยระบุส่วนที่เปลี่ยนแปลงจากเดิม เหตุผลในการเปลี่ยนแปลง ภาคการศึกษาและปีการศึกษาที่จะมีผลบังคับใช้ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะแล้ว ให้เสนอรายละเอียดตามแบบฟอร์มการปรับปรุงกระบวนวิชามายังบัณฑิตวิทยาลัย และคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วแจ้งผลการพิจารณาให้คณะทราบ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขตามมติความเห็นและข้อเสนอแนะ และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

2.3 กระบวนวิชาปิดสอน

1. คณะต้องตรวจสอบว่าเป็นกระบวนวิชาบังคับในหลักสูตรหรือไม่ และตรวจสอบว่าการปิดสอนกระบวนวิชานั้น ไม่มีนักศึกษาตกค้างที่จะต้องเรียนกระบวนวิชานั้นอีกแล้ว

2. ให้คงรหัสกระบวนวิชาที่ปิดสอนนั้นไว้เป็นเวลาอย่างน้อย 4 ปี (หรือไม่มีนักศึกษาเดิมตกค้างอยู่)

3. หากกระบวนวิชาใดขออนุมัติเปิดสอนไว้แล้วไม่ได้สอนมาเป็นเวลานาน หรือจะไม่สอนอีกแล้ว ขอให้เสนอขออนุมัติปิดสอนต่อมหาวิทยาลัย

3. ระยะเวลาการเสนอ

การเสนอกระบวนวิชาระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อให้ทันประกาศใช้ก่อนเปิดภาคการศึกษาใหม่ ให้คณะเสนอขอเปิด ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และปิดสอนกระบวนวิชาต่อบัณฑิตวิทยาลัย เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำคณะ โดยให้เสนอเรื่องถึงบัณฑิตวิทยาลัย ล่วงหน้า 1 ภาคการศึกษา เพื่อให้มีระยะเวลาในการเสนอที่ประชุมคณะกรรมการวิชาการ และคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณา

4. คำอธิบายกระบวนวิชา (Course Outline) หมายถึง รายละเอียดของกระบวนวิชาประกอบด้วยรหัสกระบวนวิชา ชื่อกระบวนวิชา หน่วยกิต เงื่อนไขที่ต้องผ่านก่อน คำอธิบายลักษณะกระบวนวิชา วัตถุประสงค์ หัวข้อเนื้อหา และจำนวนชั่วโมงที่ใช้สอนในแต่ละข้อ

4.1 รหัสกระบวนวิชา รหัสกระบวนวิชาประกอบด้วยชื่อย่อของสาขาวิชา ไม่เกิน 4 ตัวอักษร และเลขประจำกระบวนวิชา

เลขประจำกระบวนวิชาประกอบด้วยเลข 3 หลัก มีความหมายดังนี้.-

เลขตัวแรก (หลักร้อย) แสดงถึง ระดับของกระบวนวิชา

“1”	แสดงถึงกระบวนวิชาในระดับปีที่ 1	} ปรินญาตรชั้นต่ำ
“2”	แสดงถึงกระบวนวิชาในระดับปีที่ 2	
“3”	แสดงถึงกระบวนวิชาในระดับปีที่ 3	} ปรินญาตรชั้นสูง
“4”	แสดงถึงกระบวนวิชาในระดับปีที่ 4	
“5”	แสดงถึงกระบวนวิชาในระดับปีที่ 5	
“6”	แสดงถึงกระบวนวิชาในระดับปีที่ 6	

“7” “8” “9” แสดงถึงกระบวนวิชาในระดับบัณฑิตศึกษา

เลขตัวกลาง (หลักสิบ) แสดงถึง หมวดหมู่ในสาขาวิชา

เลขตัวท้าย (หลักหน่วย) แสดงถึง อนุกรมในหมวดหมู่ของสาขาวิชา

4.2 การกำหนดหน่วยกิตกระบวนวิชา

การกำหนดหน่วยกิตของแต่ละกระบวนวิชาให้ถือเกณฑ์ ดังนี้.-

- ก. กระบวนวิชาใดใช้เวลาบรรยาย หรืออภิปรายปัญหา ไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต
- ข. กระบวนวิชาใดใช้เวลาในการปฏิบัติทดลองหรือปฏิบัติงานเพื่อเสริมทักษะ ไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต
- ค. กระบวนวิชาใดใช้เวลาฝึกงานหรือฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

- ง. วิทยานิพนธ์และการค้นคว้าแบบอิสระที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมง
ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีปริมาณเป็น 1 หน่วยกิต

ตัวอย่างการกำหนดหน่วยกิตกระบวนวิชาและความหมาย

ประเภทการเรียนการสอนภาคทฤษฎี (Lecture)	3(3/3 – 0/0)
ประเภทการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ (Laboratory)	3(0/0 – 3/6)
ประเภทการเรียนการสอนภาคทฤษฎี และการฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม (Practicum)	3(1/1 – 2/๗)
ประเภทการเรียนการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	3(1/1 – 2/6) หรือ 3(1/1 – 2/2)
ประเภทการฝึกงาน การฝึกภาคสนาม การทำวิทยานิพนธ์ การค้นคว้าอิสระ	6(0/0 – 6/๗)
ประเภทวิชาหัวข้อเลือกสรร และสัมมนา	3(3/3 – 0/0)
ประเภทวิชาปัญหาพิเศษ และ โครงการ	3(0/0 – 3/18)

4.3 รหัสกระบวนวิชาเดิม (Formerly) หมายถึง รหัสกระบวนวิชาเดิมของกระบวนวิชาที่มีการเปลี่ยนแปลงรหัสกระบวนวิชา โดยให้ระบุวงเล็บต่อท้ายชื่อกระบวนวิชาที่มีการเปลี่ยนแปลง กระบวนวิชาที่จะเปลี่ยนรหัสได้ต้องเป็นกระบวนวิชาที่มีจำนวนหน่วยกิตไม่เปลี่ยนแปลงเท่านั้น

4.4 ชื่อกระบวนวิชา เป็นการบ่งให้ทราบว่ากระบวนวิชานี้สอนเกี่ยวกับเนื้อหาอย่างไร โดยภาพรวม การกำหนดชื่อกระบวนวิชาฉบับภาษาอังกฤษจะกำหนดเป็นชื่อเต็มและชื่อย่อ ซึ่งชื่อย่อจะใช้ประโยชน์ในการลงทะเบียนเรียนด้วยระบบคอมพิวเตอร์

4.5 เงื่อนไขที่ต้องผ่านก่อน (Prerequisite) หมายถึง กระบวนวิชาที่นักศึกษาต้องสอบผ่านก่อน หรือเงื่อนไขอื่น ๆ ที่นักศึกษาจะต้องผ่านก่อนลงทะเบียนเรียนกระบวนวิชาต่อไป ซึ่งเจ้าของกระบวนวิชาเป็นผู้กำหนดเงื่อนไขดังกล่าว โดยคำนึงถึงเนื้อหากระบวนวิชาที่เป็นเงื่อนไขจำเป็นจริง ๆ การกำหนดเงื่อนไขที่ต้องผ่านก่อนให้เป็นที่ไปตามประกาศมหาวิทยาลัย เรื่อง การกำหนดกลุ่ม และความหมายของเงื่อนไขที่ต้องผ่านก่อนของกระบวนวิชา

4.6 กระบวนวิชาที่ลงทะเบียนเรียนพร้อมกัน (Concurrent) หมายถึง กระบวนวิชาที่ต้องเรียนพร้อม ๆ กับอีกกระบวนวิชาหนึ่ง

4.7 คำอธิบายลักษณะกระบวนวิชา (Course Description) หมายถึง คำอธิบายเนื้อหาวิชาโดยสังเขปของแต่ละกระบวนวิชา

4.8 วัตถุประสงค์ของกระบวนวิชา (Course Objective) หมายถึง พฤติกรรม หรือเจตคติที่คาดหวังไว้ว่า เมื่อนักศึกษาได้เรียนกระบวนวิชานั้นสิ้นสุดลงแล้ว นักศึกษาจะมีความรู้ ความสามารถและเจตคติอย่างไรบ้าง โดยระบุเป็นข้อตามลำดับ

4.9 เนื้อหากระบวนวิชา (Course Content) หมายถึง หัวข้อที่จะทำการสอนในกระบวนวิชา พร้อมระบุ จำนวนชั่วโมงที่จะทำการสอน